

TARJOUSESITE

LAMMIN OSUUSPANKIN DEBENTUURILAINA 1/2005

Lainan kokonaismäärä enintään 2.000.000 euroa.

Nimelliskorko 3,50 %

Emissiokurssi on vaihtuva, lainan tuotto vaihtelee merkintäpäivän emissiokurssin mukaan.

Laina-aika on kymmenen vuotta (20.4.2005 – 20.4.2015). Pääoma maksetaan takaisin kymmenen vuoden aikana 10 % vuosittain.

Vähimmäismerkintä 5.000 euroa.

Merkintäaika 20.4.2005 – 30.6.2005.

Merkintäpaikat: Lammin Osuuspankin pääkonttori, Lammi
Lammin Osuuspankin Lahden konttori, Lahti

Liikkeellelaskija: Lammin Osuuspankki, Mommilantie 6, 16900
Lammi.

SISÄLTÖ

1. Tarjousesitteestä vastuussa olevat ja liikkeellelaskijan hallituksen vakuutus	3
2. Tiedot yleisölle tehtävästä tarjouksesta ja tarjottavasta arvopaperista	4
2.1. Lainaehdot	4
2.2. Ohjeet merkitsijälle	8
3. Tiedot liikkeellelaskijasta ja liikkeellelaskijan pääomasta	11
3.1. Perustiedot ja Pankin toiminta	11
3.2. Pääoma	11
3.3. Muut sitoumukset	11
3.4. Taloudelliset tunnusluvut	13
3.5. Pankin tilinpäätöstiedot	14
3.5.1. Tilinpäätöstiedot 2004	14
3.6. Pankin hallinto	57
3.6.1. Hallintoneuvosto	57
3.6.2. Hallitus	58
3.6.3. Tilintarkastaja	58
4. Liiketoiminnan viimeaikainen kehitys ja merkittävät tapahtumat tilinpäätöksen jälkeen	58
5. Tulevaisuuden näkymät	59
6. Tilintarkastuskertomukset vuosilta 2004 ja 2003	60
	61

Liikkeellelaskija: Lammin Osuuspankki
Tilintarkastaja: Seppo Laru
KHT

TIETOJA TARJOUSESITTEESTÄ

Tämä tarjousesite on laadittu Suomen lakien, mm. arvopaperimarkkinalain, 26.5.1989 / 495, ja Valtionvarainministeriön tarjousesitteestä antaman asetuksen, 19.06.2002/ 540/2002, mukaisesti.

Esitteessä mainittuihin asiakirjoihin voi tutustua liikkeeseen laskijan pääkonttorissa.

Rahoitustarkastus on hyväksynyt esitteen, mutta ei vastaa esitteessä ilmoitettujen tietojen oikeellisuudesta. Hyväksymispäätöksen diaarinumero on 4/251/2005.

Laina on merkitty Rahoitustarkastuksen pitämään luetteloon joukkovelkakirjalainoista.

Vuoden 2004 tilinpäätös on vahvistettu osuuskuntakokouksessa 2.4.2005.

1. TARJOUSESITTEESTÄ VASTUUSSA OLEVAT JA HALLITUKSEN VAKUUTUS

Tarjousesitteestä vastaavat lainan liikkeellelaskija ja järjestäjä, Lammin Osuuspankki ja sen hallitus, johon kuuluvat puheenjohtaja Pentti Huostila, Matti Eerola, Esa Kauppi, Armi Koivisto-Yrjölä, Martti Majuri, Hannu Mäkelä ja Erkki Pekkanen.

Lammin Osuuspankin hallitus on päättänyt lainan liikkeeseen laskusta kokouksessaan 3.2.2005.

Vakuutamme, että parhaan ymmärryksemme mukaan ne tiedot, jotka annetaan tarjousesitteessä, vastaavat tosiseikkoja, ja että tiedoista ei ole jätetty pois mitään asiaan todennäköisesti vaikuttavaa.

Lammilla 11 päivänä maaliskuuta 2005

LAMMIN OSUUSPANKKI

Hallitus

Pentti Huostila

Matti Eerola

Esa Kauppi

Armi Koivisto-Yrjölä

Martti Majuri

Hannu Mäkelä

Erkki Pekkanen

2. TIEDOT YLEISÖLLE TEHTÄVÄSTÄ TARJOUKSESTA JA TARJOTTA- VASTA ARVOPAPERISTA

Lammin Osuuspankin debentuurilaina 1/2005

2.1. Lainaehdot

(1) Lainan määrä

Lammin Osuuspankki (jäljempänä Pankki) laskee liikkeelle velkakirjalain 5 luvun 34 §:ssä tarkoitetun debentuurilainan (jäljempänä Laina), jonka nimellismäärä on enintään kaksi miljoona (2.000.000) euroa.

(2) Merkintä

Laina tarjotaan yleisön merkittäväksi. Merkintäpaikkoina ovat Pankin pääkonttori Lammilla ja pankin konttori Lahdessa. Merkintäaika on 20.4. – 30.6.2005 Pankin pääkonttorin ja konttorin aukioloaikana. Merkittäessä on maksettava merkinnän nimellismäärä kerrottuna kulloinkin voimassa olevalla emissiokurssilla sekä lainaehdojen mukainen liikkeeseenlaskupäivästä merkinnän maksupäivään kertynyt korko. Pankin hallitus päättää erikseen menettelytavoista ja toimenpiteistä mahdollisessa ylitai alimerkintätilanteessa ja sillä on myös oikeus keskeyttää merkintä tai pidentää merkintäaikaa.

(3) Debentuurit

Lainan määrästä Pankki antaa haltijalle asetettuja debentureja, joiden nimellisarvot ovat:

Littera A 10.000 euroa

Littera B 5.000 euroa

Debentuurit numeroidaan litteroittain juoksevasti, päivätään 20.4.2005 (jäljempänä liikkeeseenlaskupäivä) sekä painetaan suomen kielellä. Debentuurit painetaan varmuuspainatuksella arvopaperipaperille ja varustetaan näköispainoksena tehdyllä Pankin allekirjoituksella. Kuhunkin debentuuriin kuuluu kymmenen (10) maksulipuketta. Debentuurit luovutetaan asianmukaisesti kuitattua merkintätodistusta vastaan myöhemmin ilmoitettavassa paikassa ja aikana merkitsijälle tai sille, jolle hänen oikeutensa on siirtynyt. Vähimmäismerkintä on 5.000 euroa.

(4) Emissiokurssi

Lainan emissiokurssi on vaihtuva.

(5) Laina-aika ja takaisinmaksu

Laina-aika on kymmenen (10) vuotta. Lainan pääoma maksetaan takaisin nimellisarovostaan debenttureihin liittyviä maksulipukkeita vastaan vuosittain kymmenesosa litteran nimellisarvosta 20.4.2006, 20.4.2007, 20.4.2008, 20.4.2009, 20.4.2010, 20.4.2011, 20.4.2012, 20.4.2013, 20.4.2014 ja 20.4.2015.

Esimerkiksi: 10.000 euron litterasta maksetaan 20.4.2006 1.000 euroa ja jäljellä jää 9.000 euroa, jne.

(6) Korko

Lainan pääomalle maksetaan kiinteätä 3,50 prosentin vuotuista nimelliskorkoa. Korko maksetaan debenttureihin liitettyjä maksulipukkeita vastaan jälkikäteen. Koronmaksupäivät ovat 20.4.2006, 20.4.2007, 20.4.2008, 20.4.2009, 20.4.2010, 20.4.2011, 20.4.2012, 20.4.2013, 20.4.2014 ja 20.4.2015. Koronlaskuperusteena käytetään todellisten korkokauden päivien lukumäärää jaettuna vuodella, jossa on todellisten päivien mukainen määrä päiviä (Todelliset/Todelliset). Debenttuurille ei kerry korkoa lainan eräpäivän ja maksulipukkeiden ensimmäisen lunastettavaksi esittämispäivän väliseltä ajalta.

(7) Maksut

Debenttuurin korko ja pääoma maksetaan debenttureihin liitettyjä maksulipukkeita vastaan Pankin pääkonttorissa. Mikäli koron tai pääoman maksupäivä ei ole pankkipäivä, maksu siirtyy seuraavaan pankkipäivään. Maksamisen siirtyminen ei oikeuta debenttuurin tai maksulipun haltijaa lisäsuoritukseen. Mikäli maksulippua ei ole debenttuurin haltijasta johtuvasta syystä esitetty lunastettavaksi viiden (5) vuoden kuluessa sen erääntymisestä, on oikeus maksun saantiin siitä menetetty.

(8) Ennenaikainen takaisinmaksu

Pankki pidättää itselleen oikeuden maksaa debenttuurilainan ennenaikaisesti takaisin ennen eräpäivää. Pankki ei voi kuitenkaan maksaa debenttuurilainaa takaisin ennen laina-ajan päättymistä ilman Rahoitustarkastuksen lupaa. Lainan pääomalle ei makseta korkoa takaisinmaksupäivän jälkeiseltä ajalta.

(9) Maksulipukkeiden kuolettaminen

Kadonneita tai turmeltuneita maksulipukkeita voidaan kuolettaa asiakirjan kuolettamisesta 14. päivänä elokuuta 1901 annetun lain säätämässä järjestyksessä.

(10) Lainan etuoikeusasema ja vakuus

Laina on debentuurilaina, jolla on Pankin muita velkasitoumuksia huonompi etuoikeus. Debentuurilainaa ei voida käyttää vastasaatavien kuittaamiseen. Lainalla ei ole vakuutta.

(11) Lainaa koskevat ilmoitukset

Tätä Lainaa koskevat ilmoitukset debentuurien haltijoille julkaistaan Etelä - Suomen Sanomissa ja Keski-Hämeessä, ja näin julkaistun ilmoituksen katsotaan tulleen debentuurien haltijoiden tiedoksi julkaisupäivänä.

(12) Ylivoimainen este

Pankki ei vastaa debentuurin haltijaan nähden vahingosta, joka aiheutuu

- viranomaisen toimenpiteestä, sodasta tai sodan uhasta, kapinasta tai kansalaislevottomuudesta,
- Pankista riippumattomasta tai sen toimintaan olennaisesti vaikuttavasta häiriöstä posti- tai teleliikenteessä taikka sähkövirran saannissa,
- Pankin toiminnon tai toimenpiteen viivästymisestä tulipalon tai siihen verrattavan muun onnettomuuden johdosta,
- Pankin toimintaan olennaisesti vaikuttavasta työtaistelutilanteesta, kuten lakosta, sulusta, boikotista tai saarrosta silloinkaan, kun se koskee vain osaa Pankin toimihenkilöistä ja huolimatta siitä, onko Pankki siihen osallisena vain ei tai
- Muista näihin verrattavasta ylivoimaisesta esteestä tai vastaavanlaisesta syystä johtuvasta Pankin liiketoiminnan kohtuuttomasta vaikeutumisesta.

(13) Asiakirjojen nähtävillä olo

Lainaa ja liikkeellelaskijaa koskevat asiakirjat ovat jäljennöksinä nähtävissä Lammin Osuuspankin pääkonttorissa osoitteessa Mommilantie 6, 16900 Lammi, Pankin aukioloaikoina ja Lammin Osuuspankin Lahden konttorissa osoitteessa Hämeenkatu 20, 15110 Lahti, konttorin aukioloaikana.

(14) Sovellettava laki ja oikeuspaikka

Tähän lainaan sovelletaan Suomen lakia. Tästä Lainasta johtuvat riidat ratkaistaan Hämeenlinnan käräjäoikeudessa. Kantajan ollessa kuluttaja kanteen voi kuitenkin nostaa oman asuinpaikan yleisessä alioikeudessa.

(15) Velkojienkokous

Liikkeeseenlaskijan hallituksella on oikeus kutsua koolle velkojienkokous päättämään lainan ehtojen muuttamisesta.

Kokouskutsu velkojienkokoukseen on julkaistava vähintään neljätoista (14) päivää ennen kokouspäivää. Kokouskutsu voidaan julkistaa näiden ehtojen kohdan 11 mukaisesti tai se voidaan vaihtoehtoisesti saattaa velkojille tiedoksi myös arvo-osuusjärjestelmän kautta.

Kokouskutsussa mainitaan kokouksen aika, paikka ja asialista, sekä miten velkakirjan haltijan on meneteltävä osallistuakseen kokoukseen.

Velkojienkokous on päätösvaltainen, jos läsnä olevat henkilöt edustavat vähintään 50 % kyseisen lainan liikkeessä olevasta pääomasta.

Liikkeeseenlaskijan edustajilla ja sen valtuuttamilla henkilöillä on oikeus olla läsnä velkojienkokouksessa ja käyttää siellä puheenvuoroja.

Velkakirjan haltijoiden äänioikeus määräytyy velkakirjojen (lainaosuuksien) pääomamäärän perusteella. Liikkeeseenlaskijalla ei ole äänioikeutta velkojien kokouksessa. Velkojien kokouksen päätös edellyttää vähintään kahta kolmasosaa (2/3) annetuista äänistä.

Velkojienkokouksella on oikeus päättää joukkovelkakirjan haltijoita sitovasti:

- lainan ehtojen muuttamisesta, sekä
- suostumuksen antamisesta väliaikaiseen poikkeamiseen lainan ehdoista.

Kaikkien velkakirjan haltijoiden suostumusta edellyttävät:

- lainan pääoman ja/tai koron alentamisen,
- laina-ajan pidentäminen,
- velkojienkokouksen päätösvaltaisuuden muuttaminen, tai
- velkojienkokouksen enemmistövaatimuksen muuttaminen.

Tällöin suostumus voidaan antaa velkojienkokouksessa tai muulla todistettavalla tavalla.

Velkojienkokouksen päätökset sitovat kaikkia velkakirjan haltijoita riippumatta siitä, ovatko he olleet läsnä velkojienkokouksessa.

Arvo-osuusmuotoisen lainan ehtojen muutos katsotaan saatetuksi velkojien tietoon, kun se on tallennettu Suomen Arvopaperikeskuksessa ylläpidettävälle liikkeeseenlaskutilille, tai julkaistu näiden ehtojen kohdassa 11 mainitulla tavalla. Lisäksi velkojat

ovat velvollisia ilmoittamaan velkakirjojen/arvo-osuuksien myöhemmille siirronsajalle velkojienkokouksen päätöksestä.

(16) Muut ehdot

Pankin hallitus päättää muista ehdoista ja toimenpiteistä, jotka liittyvät tämän Lainan ottamiseen, sekä lainateknisten menettelytapojen muutoksista ja Lainan hoitamiseen liittyvistä menettelytavoista.

2.2. OHJEET MERKITSIJÖILLE

(1) Merkintätodistus

Todistukseksi maksetusta merkinnästä merkitsijä saa kuitatun merkintätodistuksen, jota vastaan debentuurit luovutetaan lainaehto 3. kohdan mukaisesti.

(2) Kulut

Merkitsijöiltä ei veloiteta merkinnöistä erillisiä kuluja.

(3) Lainan vakuus

Lainalle ei ole asetettu vakuutta.

(4) Lainan efektiivinen tuotto ja duraatio

Lainan efektiivinen tuotto on 3,5 prosenttia liikkeellelaskupäivänä, jos emissiokurssi on 100 %. Emissiokurssin noustessa efektiivinen tuotto laskee ja emissiokurssin laskeessa efektiivinen tuotto nousee. Lainan duraatio on 6,6 vuotta 100% emissiokurssilla. Duraatio on lainan koron ja pääoman maksujen nykyarvoilla painotettu laina-ajan keskiarvo. Efektiivinen korkotuotto on laskettu arvopaperimarkkinoilla yleisesti käytetyllä nykyarvomenetelmällä.

Duraation laskentakaava on

$$D = \sum_{t=1}^n t^* \frac{CF/(1+y)^t}{P}$$

missä: D=duraatio
P=velkakirjan hinta
CF=kassavirta
t=aika
y=tuotto

(5) Jälkimarkkinat

Debentureja voi myydä kesken laina-ajan. Debentureja koskevia osto- ja myynti toimeksiantoja otetaan vastaan Pankin pääkonttorissa. Debentuurilainaa ei noteerata julkisesti.

(6) Merkintäsitoumus

Lainalle ei ole annettu merkintäsitoumusta.

(7) Yli- tai alimerkintä

Pankin hallitus päättää toimenpiteistä mahdollisessa merkintäaikana tapahtuvassa yli- tai alimerkintätilanteessa.

(8) Verotus

Pankki perii maksettavasta korosta kulloinkin voimassaolevien lakien ja veroviranomaisten määräysten ja ohjeiden perusteella maksettavaksi määrätyn veron. Debentureista maksettava korko on lähdeveron alaista Suomessa asuville luonnollisille henkilöille ja suomalaisille kuolinpesille. Voimassaolevan lain mukaan lähdeveron suuruus on 28 % vuodelta 2005 kertyvästä korosta. Debentuurien pääoma ei ole edellä mainituille verovelvollisille verotuksessa veronalaista varallisuutta.

Jos debentuurit myydään laina-aikana, verotetaan mahdollista luovutusvoittoa ja saatua kertynyttä korkoa (jälkimarkkinahyvitys) pääomatulona. Vuonna 2005 pääomatulojen veroprosentti on 28 %. Pankki toimittaa saadusta jälkimarkkinahyvityksestä ennakonpidätyksen. Mahdollinen luovutustappio on vähennyskelpoinen erä myyntivuonna ja sitä seuraavana kolmena verovuonna saaduista luovutusvoitoista. Ostettaessa debentureja laina-aikana maksettu jälkimarkkinahyvitys on vähennyskelpoinen erä pääomatulojen verotuksessa tai niiden puuttuessa tuloverolain sallimissa rajoissa ansiotulojen verotuksessa. Pankki toimittaa maksetusta jälkimarkkinahyvityksestä tiedon verohallinnolle.

Debentuurien pääomaa ja korkoa, josta on maksettu lähdevero, ei tarvitse ilmoittaa veroilmoituksessa. Sama koskee ennakonpidätyksen kohteena ollutta jälkimarkkinahyvitystä. Mahdollinen luovutusvoitto tai -tappio on sen sijaan ilmoitettava.

Muille yhteisöille kuin yleishyödyllisille yhteisöille, samoin kuin yhtymälle, korko on veronalaista tuloa. Nämä verotusta koskevat tiedot perustuvat 1.4.2003 voimassa olleeseen lainsäädäntöön.

(9) Lainan pääoman määrä ja käyttötapa

Lainan tullessa kokonaan merkityksi liikkeeseen laskusta arvioidaan kertyvän noin 1.990.000 euroa liikkeeseenlaskuun liittyvien ulkoisten kulujen ja palkkioiden vähentämisen jälkeen.

Lainan pääoman käyttötarkoitus on pankin tavanomaisessa liiketoiminnassa.

3. TIEDOT LIIKKEELLELASKIJASTA JA SEN PÄÄOMASTA

3.1. Perustiedot ja pankin toiminta

Lammin Osuuspankki, Y-tunnus 0150625-7, on perustettu vuonna 1925 ja merkitty kaupparekisteriin 20.10.1925 numerolla 53.907. Pankki harjoittaa luottolaitostoiminnasta annetun lain ja osuuspankkilain mukaista luottolaitostoimintaa, mikä ilmenee Lammin Osuuspankin sääntöjen toisessa (2) pykälässä. Pankki kuuluu jäsenenä Paikallisosuuspankkiliittoon. Pankkiin sovelletaan Suomen lakia. Pankin toimitusjohtajana toimii Martti Majuri.

Pankin kotipaikka on Lammin kunta ja osoite Mommilantie 6, 16900 Lammi. Pankilla on pääkonttori, jonka osoite on edellä mainittu, sekä konttori osoitteessa Hämeenkatu 20, 15110 Lahti. Pankin palveluksessa oli vuoden 2004 lopussa 15 työntekijää. Pankin vakavaraisuussuhdeluku oli vuoden 2004 päättyessä 21,44 % ja tase 73,7 milj. euroa.

Lammin Osuuspankki muodostaa yhdessä Asunto Oy Lammin Lovonpelto, Asunto Oy Lammin Kalliola ja Kiinteistö Oy Lammin Kauppakeskus nimisten yhtiöiden kanssa konsernin. Pankki ei tee konsernitilinpäätöstä eikä ole minkään konsernin tytär- tai merkittävä osakkuusyhtiö.

Lammin Osuuspankilla ei ole muita merkittäviä sijoituksia näiden lisäksi.

Tämän tarjousesitteen laatimisajankohtana Pankki ei ole osallisena missään sellaisessa oikeudenkäynnissä eikä välimiesmenettelyssä, joka merkittävästi vaikuttaisi Pankin rahoitusasemaan.

3.2. Pääoma

Pankin omapääoma 31.12.2004 koostui osuuspääomasta 2.546.225 euroa, vararahastosta 687.099 euroa, muista rahastoista 1.890.093 euroa, edellisten tilikausien voitoista 459.654 euroa ja tilikauden voitosta 328.366 euroa.

3.3. Muut sitoumukset 28.2.2005

Lammin Osuuspankin liikkeeseen laskemat debentuurit:

	laina-aika	korko	nimellismäärä
Lammin Op Deb.laina 2000 I	19.06.00-05	4,60	498.000 euroa
Lammin Op Deb.laina 2001 I	25.04.01-06	4,50	325.000 euroa
Lammin Op Deb.laina 2002 I	15.04.02-07	4,25	660.000 euroa

Lammin Op Deb.laina 2002 II	16.09.02-07	4,00	990.000 euroa
Lammin Op Deb.laina 2003 I	07.04.03-08	3,25	1.000.000 euroa
Lammin Op Deb.laina 2003 II	15.09.03-13	3,50	1.000.000 euroa
Lammin Op Deb.laina 2004 I	15.04.03-14	3,50	1.000.000 euroa
Yhteensä:			5.473.000 euroa

Pankilla ei ole muita liikkeeseen laskettuja joukkovelkakirjalainoja kuin yllä mainitut.

Lammin Osuuspankin taseen ulkopuoliset sitoumukset 28.2. 2005

			4.161.646,00
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		359.414,11	
takaukset ja pantit	191.506,29		
Muut	167.907,82		
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset		3.802.231,89	
arvopapereiden takaisnostositoumukset			
muut		3.802.231,89	

Lammin Osuuspankilla ei ole pääomalainoja.

3.4. Taloudelliset tunnusluvut

	2000 osuuspankki	2001 osuuspankki	2002 osuuspankki	2003 osuuspankki	2004 osuuspankki
Liikevaihto	2 180 872	2 570 345	2 820 129	2 999 839	3 170 151
Liikevoitto	572 440	547 175	584 251	501 737	647 346
Liikevoitto % liikevaihdosta	26,25	21,3	20,7	16,7	20,4
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	572 440	547 175	584 251	501 737	647 346
Tulos % ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja liikevaihdosta	26,25	21,3	20,7	16,7	20,4
Tulos ennen satunnaisia eriä	572 440	547 175	584 251	501 737	647 346
Tulos % ennen satunnaisia eriä liikevaihdosta	26,25	21,3	20,7	16,7	20,4
Tuotto-kulu -suhde	1,6	1,4	1,4	1,3	1,4
Oman pääoman tuotto prosentteina (ROE)	9,0	9,6	9,6	7,0	8,7
Koko pääoman tuotto prosentteina (ROA)	1,0	1,0	0,9	0,6	0,7
Omavaraisuusaste prosentteina	13,0	10,0	8,6	8,4	8,5
Vakavaraisuusprosentti	20,64	19,69	20,30	21,44	21,44
Taseen loppusuma	3 698 387	4 196 305	53 854 097	65 832 736	73 776 598
Oma pääoma ja varaukset	3 910 476	4 282 601	4 694 128	5 624 530	6 379 569
Henkilöstö	12	13	15	15	15

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Liikevaihto=Korkotuotot + leasingtoiminnan tuotot + osinkotuotot + palkkiotuotot + arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan kate ja muut toimintatuotot

Oman pääoman tuotto-% (ROE)= Liikevoitto-verot/(Oma pääoma + vähemmistöosuus + vapaaehtoiset varaukset ja poistoero lykättyllä verovelalla vähennettynä, vuoden alun ja lopun keskiarvo) X 100

Koko pääoman tuotto-% (ROA)=Liikevoitto-verot/Taseen keskimääräinen loppusumma X 100

Omavaraisuusaste=(Oma pääoma + vähemmistöosuus + vapaaehtoiset varaukset ja poistoero lykättyllä verovelalla vähennettynä)/Taseen loppusumma X 100

Tuotto-kulu -suhde=(Rahoituskate + osinkotuotot + palkkiotuotot + arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan kate + muut toimintatuotot)/ (Palkkiokulut + hallintokulut + poistot + muut toimintakulut)

3.5. PANKIN TILINPÄÄTÖSTIEDOT

3.5.1. TILINPÄÄTÖSTIEDOT 2004

SISÄLLYSLUETTELO

Sivu

TILINPÄÄTÖS 31.12.2004

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

PANKIN LIIKETOIMINTA	6
HALLINTO JA HENKILÖSTÖ	10
RISKIEN HALLINTA	11
LIKETOIMINNAN KEHITYS VUONNA 2005	15
HALLITUKSEN ESITYS VOITON KÄYTTÄMISESTÄ	16

TULOSLASKELMA- JA TASETIEDOT

TULOSLASKELMA	17
TASE	18
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET	20

LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET	21
TILINPÄÄTÖSTÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT	26
TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT	34

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS 35

TILINPÄÄTÖKSEN VARMENTAMINEN 35

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ 35

TILINTARKASTUSKERTOMUS 36

TOIMIPAIKAT 37

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS 1.1 - 31.12.2004

Lammin Osuuspankki on paikallispankki, joka toimii [Sydän-Hämeen ja Päijät-Hämeen alueilla](#). Vuosi 2004 oli pankin 79. toimintavuosi. Pankin asiakaskunta koostuu lähinnä yksityisasiakkaista ja toimialueen pienyrityksistä.

PANKIN LIIKETOIMINTA

Lammin Osuuspankin liiketoiminnan kasvu ja tulos saavuttivat tilikaudelle asetetut tavoitteet. Pankki keskittyi toimintasuunnitelmansa mukaisesti kasvattamaan asiakaskuntaansa ja lisäämään markkinaosuuttaan. Pankki siirsi henkilökuntaa Lahden konttoriin ja ulkoisti kirjanpitoa PP-laskenta Oy:lle keskittyen yhä selvemmin ydinliiketoimintansa kehittämiseen.

Pankin tase kasvoi vuoden 2004 aikana 12,1 %, ja tase oli vuoden lopussa 73,8 milj. euroa. Talletusten kasvu oli 7,1 milj. euroa eli 13,2 %. Pankin varainhankinta oli yhteensä 65,1 milj. euroa (57,8 milj. euroa). Luotot kasvoivat 14,0 % ja olivat tilikauden päättyessä 62,3 milj. euroa. Pankki sai uusia asiakkaita vuoden aikana 540 ja pankin asiakasmäärä on jo lähes 7000.

Liiketoiminnan hyvä kehitys johtui hyvästä asiakaspalvelusta, jonka taso varmistetaan jatkuvalla palvelutasomittauksella. Olennaiset muutokset pankin palvelutoiminnassa olivat panostaminen asiakaskohtaisesti räätälöityihin palvelupaketteihin sekä hinnantorakenteen muutoksen aikaan saamasta rationaalisten palvelujen merkittävästä kasvusta loppuvuoden aikana.

Pankin tuotevalikoimaan kuuluvat myös yhteistyökumppaneiden mm. Veritaksen sijoitusrahastot ja vakuutus tuotteet.

Heinäkuun alussa allekirjoitettiin sopimus, jonka perusteella kaikki Suomessa käteisautomaattipalveluja tarjoavat pankit keskittivät kyseiset palvelunsa Otto-käteisautomaattiverkkoon. Yhteistyö mahdollistaa käteisautomaattien kehitystarpeiden tehokkaan toteuttamisen ja samalla saavutetaan kustannussäästöjä päällekkäisten automaattiverkkojen poistuessa.

TULOS

Lammin Osuuspankin liikevoitto oli 647 tuhatta euroa (502 tuhatta euroa). Liikevoitto kasvoi 29,0 % edelliseen tilikauteen verrattuna. Liikevoittoprosentiksi taseen vuosikeskiarvosta muodostui 0,9 % (0,8 %).

Pankin keskeiset tuloslaskelman erät ovat kehittyneet edelliseen vuoteen verrattuna seuraavasti:

Tuhatta euroa	1-12/2004	1-12/2003	Muutos%
Rahoituskate	1 731	1 628	6,3
Muut tuotot	680	617	10,2
Tuotot yhteensä	2 411	2 245	7,4
Henkilöstökulut	-693	-666	4,1
Muut hallinnon kulut	-700	-682	2,6
Muut kulut	-401	-380	5,5
Luottotappiot	31	-15	-306,7
Liikevoitto	647	502	28,9
Tilikauden tulos	328	352	-6,8
Kulujen suhde tuottoihin	0,7	0,8	

Liiketuloksen hyvä kehitys johtui edellen voimakkaasti kasvaneista asiakas-, luotto- ja talletusmääristä. Rahoituskate kasvoi 103 tuhannella eurolla eli 6,3 %:lla 1731 tuhanneen euroon. Korkotuotot kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 107 tuhatta euroa eli 4,5 %. Korkokulujen kasvu edellisvuoteen verrattuna oli 4 tuhatta euroa eli 0,6 %.

Muut tuotot kasvoivat 10,2 % ja olivat kokonaismäärältään 680 tuhatta euroa. Palkkiotuotot, 578 tuhatta euroa, eivät oleellisesti muuttuneet edellisestä vuodesta. Liiketoiminnan muut tuotot lisääntyivät 66 tuhannella eurolla 99 tuhanneen euroon. [Muiden tuottojen lisääntymiseen vaikuttivat perityksi saadut poistetut saatavat, sekä aiemmin pankin haltuun joutuneen vakuusvarallisuuden luovutusvoitot.](#)

Henkilöstökulut muodostuvat palkkakuluista sekä eläke- ja sosiaalikulusta. Näiden kulujen kokonaismäärä oli 693 tuhatta euroa, mikä oli 4,1 prosenttia suurempi kuin edellisenä vuonna. Pankin palveluksessa oli vuoden lopussa 15 henkilöä. Henkilömäärä pysyi samana kuin edellisenä vuotena.

Palkkiokulut kasvoivat 10,5 prosenttia. Palkkiokulut olivat 74 tuhatta euroa (67 tuhatta euroa). Suunnitelman mukaisten poistojen määrä oli 54 tuhatta euroa (41 tuhatta euroa). Arvon alentumispoistoja pysyvien vastaavien arvopapereissa kirjattiin 16 tuhatta euroa (10 tuhatta euroa).

Luotto- ja takaustappioiden bruttomäärä oli 7 tuhatta euroa. Pankki sai aikaisemmin luottotappioiksi kirjatuista saatavista luottotappioiden palautuksia 38 tuhatta euroa.

TASE

Talletukset

Lammin Osuuspankin tase kasvoi tilikauden aikana 7,9 milj. euroa ja oli vuoden lopussa 73,8 milj. euroa. Talletuskasvu oli vuoden aikana 7,1 milj. euroa eli 13,2 prosenttia. Yleisön talletuksia oli vuoden lopussa 60,9 milj. euroa ja niiden keskiporko oli 0,9 %.

Käyttely- ja säästämistilit kasvoivat vuoden aikana 3,1 milj. euroa eli 6,7 % ja niitä oli vuoden vaihteessa 48,9 milj. euroa. Sijoittamis- ja asuntosäästöpalkkiotilien kasvu oli 4,0 milj. euroa eli 50,6 % ja niitä oli vuoden vaihteessa 12,0 milj. euroa.

Tilirakenteen muutokseen vaikuttivat pankin Turvatuotto-tilin erinomainen suosio asiakaskuntamme keskuudessa.

Muu vieras pääoma ja sitoumukset

Tilinpäätöksessä pankin vieras pääoma oli yhteensä 67,4 milj. euroa, josta talletusten osuus oli 90,3 %. [Pankki laski liikkeeseen vuoden aikana 1,0 milj. euron vastuudentuurilainan.](#) Tilikauden päättyessä pankilla oli edellä mainittuja lainoja yhteensä 4,2 milj.euroa.

Velat luottolaitoksille olivat 40 tuhatta euroa (66 tuhatta euroa). Muut vieraan pääoman erät muodostuvat lähinnä lyhytaikaisista maksujenvälityseristä sekä tuottojen ja kulujen jaksotuksiin liittyvistä tilinpäätösvaiheen siirtävistä eristä.

Pankkitakausten ja muiden taseen ulkopuolisten sitoumusten määrä oli 4,7 milj. euroa, mikä on lähes 2,0 milj. euroa suurempi kuin edellisen vuoden lopussa.

Luotonanto

Lammin Osuuspankin luottokanta oli tilikauden lopussa 62,3 milj. euroa (54,7 milj. euroa) ja sen keskikorko oli 3,8 %. Luottojen nettolisäys oli 7,6 milj. euroa eli 14,0 prosenttia. Luottoja nostettiin ja uudistettiin vuoden aikana yhteensä 24,4 milj. euroa. Luotonantoon sisältyvien valtion varoista välitettyjen luottojen määrä oli 0,9 milj.euroa. [Luotonannon kehitykseen vaikuttivat vilkas asuntokauppa ja pankkimme markkinoiden edullisimman korttiluoton, Joustoluoton erinomainen suosio asiakaskuntamme keskuudessa.](#)

[Järjestämättömien saamisten määrä säilyi edelleen hyvin maltillisella tasolla.](#) Järjestämättömien saamisten määrä oli vuoden lopussa 457 tuhatta euroa (196 tuhatta euroa). Lisäksi pankilla oli nollakorkoisia saamisia asiakkailta 13 tuhatta euroa. Järjestämättömien ja nollakorkoisten saamisten yhteismäärä oli 0,7 % (0,3 %) koko luotonannon ja taseen ulkopuolisten sitoumusten yhteismäärästä.

Kiinteistöt

Pankin kiinteistöihin ja kiinteistöyhtiöiden osakkeisiin sitoutunut pääoma oli tilinpäätöksessä 600 tuhatta euroa (661 tuhatta euroa). Muussa kuin omassa käytössä olevaan kiinteistöomaisuuteen sitoutunut pääoma pieneni verrattuna edelliseen tilikauden ja oli määrältään 144 tuhatta euroa, mikä on 0,2 prosenttia pankin taseen loppusummasta.

Tilikauden aikana ei aktivoitu kiinteistöihin kohdistuvia perusparannusmenoja. Tilikauden aikana pankki myi omistamiensa kiinteistöyhteisöjen osakkeita 94 tuhannen euron arvosta. Kiinteistöomaisuuden myynnistä kertyi 50 tuhatta euroa myyntivoittoa

Muu sijoitustoiminta

Muuhun kuin luotonantoon sijoitetut varat olivat sijoitettuna lähinnä [talletuksiin muihin luottolaitoksiin, saamistodistuksiin ja joukkovelkakirjalainoihin.](#) Pankin sijoitukset

saamistodistuksiin ja joukkovelkakirjalainoihin olivat tilikauden päättyessä 3,1 milj.euroa, mikä on 3,0 milj. euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Talletukset muihin luottolaitoksiin olivat 5,7 milj.euroa. Määrä oli 2,6 milj. euroa pienempi kuin vuotta aikaisemmin.

Pankilla ei ole hallussaan julkisesti noteerattuja osakkeita, joilla se kävisi kauppaa.

Oma pääoma ja varaukset

Oma pääoma lisäänty 5,9 milj.euroon. Vuonna 2004 luottotappiovarausta kasvatettiin 180 tuhatta euroa, minkä jälkeen varauksen määrä tilinpäätöksessä oli 1,2 prosenttia saamisista. Varauksesta on 435 tuhatta euroa siirretty vararahastoon.

Poistoeroa lisättiin 4 tuhannella eurolla.

KONSERNITILINPÄÄTÖS

Lammin Osuuspankki muodostaa konsernin, johon kuuluvat emopankki ja sen 100 % :sti omistamat Kiinteistö Oy Lammin Kauppakeskus, Kiinteistö Oy Lammin Kalliola ja Asunto Oy Lammin Lovonpelto. Pankin tytäryhtiöt on jätetty konsernitilinpäätöksen ulkopuolelle. Tytäryhtiöiden vaikutus konsernin tulokseen ja omaan pääomaan on vähäinen.

VAKAVARAISUUS

Lammin Osuuspankin vakavaraisuussuhde pysyi ennallaan vuoden aikana 21,44 %:ssa. Pankin vakavaraisuuteen vaikuttavat erät ja vakavaraisuussuhde ovat muuttuneet vuoden aikana seuraavasti:

Tuhatta euroa	31.12.2004	31.12.2003
Ensisijaiset omat varat	6 156	5 478
Toissijaiset omat varat	3 078	2 739
Yhteensä	9 234	8 217
Riskipainotetut saamiset	43 074	38 321
Vakavaraisuussuhde	21,44 %	21,44 %
Ensisijaisten omien varojen suhde riskipainotettuihin saamisiin	14,29 %	14,30 %

Vakavaraisuussuhteen kehitys viideltä viimeiseltä vuodelta on ollut seuraava:

	2004	2003	2002	2001	2000
emopankki	21,44	21,44	20,30	19,69	20,64

PALVELUVERKKO

Pankilla on toimialueellaan pääkonttorin lisäksi sivukonttori Lahdessa. Pankin asiakas voi palvelupisteiden lisäksi käyttää itsepalveluna maksu- ja käteisautomaatteja sekä Internet-pankkia. Vuonna 2004 itsepalvelun osuus kaikista asiakkaiden peruspalvelutapahtumista oli 94,8 %. Internet-asiakkaita pankilla oli vuoden lopussa 2504.

Pankin kaikki konttorit tekivät päättyneenä vuonna voitollisen tuloksen. Konttorit paransivat tulostaan edellisvuodesta sekä kasvattivat talletus- ja luottokantaansa sekä asiakasmääriään.

HALLINTO JA HENKILÖSTÖ

Pankin jäsenmäärä oli 31.12.2004 1970 jäsentä (1733 vuonna 2003).

Pankin hallintoneuvoston puheenjohtajana toimi Paavo Kuisma ja varapuheenjohtajana Jouko Hännikäinen. Hallintoneuvosto kokoontui 2 kertaa. Osuuskunnan kokouksia pidettiin 1.

Lammin Osuuspankin hallitukseen kuuluu 7 jäsentä. Hallituksen puheenjohtajana on toiminut Heikki Mikkola ja varapuheenjohtajana Pentti Huostila sekä toimitusjohtajana Martti Majuri. Hallitus kokoontui vuoden aikana 11 kertaa. Vuodeksi 2005 hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Pentti Huostila ja varapuheenjohtajaksi Matti Eerola.

Hallituksen varsinaiset jäsenet:

1. Eerola Matti, katsastusmies
2. Huostila Pentti, pj, maanviljelijä
3. Kauppi Esa, maatalousyrittäjä, 1.12.2004 alkaen
4. Koivisto-Yrjölä Armi, osastonhoitaja
5. Majuri, Martti, toimitusjohtaja
6. Mikkola Heikki, pj., maanviljelijä, 1.12.2004 saakka
7. Mäkelä Hannu, maanviljelijä
8. Pekkanen Erkki, rehtori

Varajäsenet:

1. Gylden Ritva, ravitsemispäällikkö
2. Nokkonen Helena, kotiteollisuusohjaaja
3. Toukovaalkama Kalevi, autoilija, 1.12.2004 alkaen

Hallintoneuvoston jäsenet:

1. Hakkarainen Leena-Maija, sosionomi
2. Hasila Eero, salaojitusteknikko
3. Helen Tapio, rakennusmies, 27.3.2004 alkaen
4. Hännikäinen Jouko, vpj, lehtori
5. Joutsjoki Mika, maanviljelijä
6. Juvonen Matti, linja-autonkuljettaja
7. Kairesalo Pirkko, opettaja
8. Kaitala Pirjo, koulutusohjelmapäällikkö
9. Kanerva Esa, yrittäjä
10. Kiimalainen Airi, johtava hoitaja
11. Kouru Kimmo, toiminnanjohtaja

12. Kuisma Paavo, pj., tutkimuslaitoksen johtaja
13. Laine Timo, lehtori
14. Lampola Kimmo, tekninen johtaja
15. Lehtonen Lea, perhepäivähoitaja
16. Metsola-Rantanen Helena, opettaja
17. Mikkola Sisko, yleinen edunvalvoja
18. Mäkinen Petri, yrittäjä
19. Pakarainen Päivi, maanviljelijä
20. Pasuri Anja, toimistosihteeri
21. Rantanen Marketta, perhepäivähoitaja
22. Rekola Atte, markkinointipäällikkö
23. Selinummi Eila, kirjanpitäjä
24. Siivonen Matti, kiinteistöhoitaja
25. Sipilä Ville, maanviljelijä
26. Suojala Leena, eläinlääkäri
27. Tikkamäki Mikko, maanviljelijä
28. Toukovaikama Kalevi, autoilija, 1.12.2004 saakka
29. Tuominen Leila, osastosihteeri
30. Vuorinen Matti, yrittäjä, 27.3.2004 alkaen

Pankin palveluksessa oli vuoden lopussa 15 henkilöä, joista kokoaikaisia oli 13 ja osa-aikaisia 2 henkilöä. Henkilömäärä pysyi vuoden aikana ennallaan.

Pankin varsinaisena tilintarkastajana on toiminut [Seppo Laru, KHT ja varatilintarkastajana Deloitte & Touche Oy, KHT-tilintarkastusyhteisö](#). Pankki on ulkoistanut sisäisen tarkastuksen. Sisäisenä tarkastajana on toiminut [Antti Rantasaaari](#). Vuonna 2005 sisäisenä tarkastajana toimivat [Pasi Sydänlammi](#) ja [Markku Mikkola](#).

Pankin keskeiset tietojärjestelmät on ulkoistettu säästöpankkien kokonaan omistamaan Oy Samlink Ab:hen. Pankin kirjanpito hoidetaan Samlinkin ja Paikallisosuuspankkiliitto ry:n omistamassa Paikallispankkien PP-Laskenta Oy:ssä. Pankin palveluja voi käyttää myös Automatia Pankkiautomaatit Oy:n Otto. -käteisautomaateilla.

RISKIENHALLINTA

Riskienhallinnan tavoite

Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että pankin liiketoiminnasta aiheutuvat riskit on tunnistettu, arvioitu ja mitoitettu hyväksytylle tasolle ja että riskejä valvotaan ja ne ovat oikeassa suhteessa pankin riskinkantokykyyn. Riskienhallinnan keskeiset osa-alueet ovat luottoriskit, korko- ja rahoitusriskit, kiinteistö- ja muut sijoitusriskit sekä strategiset ja toimintariskit.

Periaatteet

Lammin Osuuspankin riskienhallinta perustuu hallituksen pankille vahvistamaan päämäärään ja liiketoimintastrategiaan, riskienhallintaohjeisiin, valtuusjärjestelmään sekä keskeisimmistä liiketoiminnan osa-alueista tuotettavaan riski- ja poikkeamara-portointiin.

Pankki kohdistaa liiketoimintansa vähittäispankkitoiminnan vähäriskiseen osaan. Pankilla ei ole taloudelliseen kantokykyynsä nähden ylisuuria asiakas- tai sijoitusriskikeskittymiä eikä pankki niitä strategian mukaisesti myöskään ota.

Pankki pitää vakavaraisuutensa turvallisella tasolla. Pankin vakavaraisuutta ja riskienkantokykyä vahvistetaan kannattavalla liiketoiminnalla. Luotto- ja muiden riskien muodostaman tappiουhan pankki kattaa tilinpäätöksessään riittäväillä luottotappio- ja muilla kulukirjauksilla.

Luottoriskit

Luottoriskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa asiakasvastuista syntyvien riskien tuulos- ja vakavaraisuusvaikutukset hyväksyttävälle tasolle. Hallituksen vahvistama liiketoimintastrategia ja luotto-ohjeet määrittelevät enimmäismäärät riskikeskittymille ja ohjaavat luotonannon suuntaamista asiakassektoreittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain.

Pankin keskeisiä asiakasryhmiä ovat toimialueen henkilöasiakkaat ja maaseutuyrittäjät sekä pienyritykset. Pankin varainhankinnasta pääosa on sijoitettu luottoina pankin asiakkaille. Luotonannosta kotitalouksien ja elinkeinonharjoittajien yhteinen osuus on 81,8 %. Maaseutuyrittäjien osuus luotonannosta on 11,6 % ja muiden 6,6 %. Valtaosa, 68 % (65 %), pankin koko luotonannosta on myönnetty asuntovuokutta vastaan.

Yritys- ja maatilatalousluottoriskien hallinta perustuu asiakasvastuuhenkilön suorittamaan asiakasseurantaan ja sisäiseen luottokelpoisuusluokitteluun. Henkilöasiakkaan luottokelpoisuuden arviointi rakentuu paikallispankin hyvään asiakastuntemukseen ja sen pohjalta tehtävään arvioon asiakkaan maksukykyä.

Pankin hallitus tekee suurimmat luottopäätökset. Hallitus on edelleen delegoinut luottovaltuuksia pankin johtoryhmälle ja muille nimetyille toimihenkilöille. Luottopäätökset tehdään pankin hallituksen vahvistamien luotonanto-ohjeiden mukaisesti. Pääsääntönä on vähintään kahden päätöksentekijän periaate. Luottopäätökset perustuvat asiakkaan luottokelpoisuuteen ja maksukykyyn sekä muiden luoton myöntämiskriteerien mm. vakuusvaatimusten täyttymiseen. Luotot on myönnetty pääosin turvaavin vakuuksin.

Luottokannan tilaa mm. takaisinmaksussa esiintyviä viivästyksiä ja järjestämättömiä luottoja seurataan jatkuvasti. Hallitukselle raportoidaan säännöllisesti kaksi kertaa vuodessa kaikki yli 150.000 euron asiakasvastuut ja järjestämättömät luotot. Raportointi sisältää mm. riskien määrän ja kehityksen asiakaskokonaisuuksittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain.

Pankilla ei ole asiakaskokonaisuuksia, joiden vastuut ylittäisivät luottolaitoslain asettaman ylärajan 25 prosenttia pankin omista varoista. Pankin luottokantaan sisältyvät riskit ovat tehtyjen selvitysten perusteella pankin vuositulostasoon ja riskinkantokykyyn nähden alhaisella tasolla.

Rahoitusriski

Rahoitusriski on jälleenrahoituksen saatavuuteen ja hintaan liittyvä riski, joka syntyy, kun saamisten ja velkojen maturiteetit poikkeavat toisistaan. Rahoitusriski syntyy myös, jos saatavat ja velat ovat liiksi keskittyneet yksittäisille vastapuolille. Rahoitusriskiä arvioidaan maturiteettiluokittain kunkin luokan saatavien ja velkojen erotuksen suuruudella. Rahoitusriskiä hallitaan mm. pitämällä riittävästi likvidejä varoja maksuvalmiuden takaamiseksi.

Lammin Osuuspankki hankkii tarvitsemansa jälleerahoituksen talletuksina omalta toimialueeltaan. Talletustiliehtojen mukaan merkittävä osa jälleerahoituksesta on avistaehtoista jakautuen kuitenkin yli 6 tuhannelle tallettaja-asiakkaalle. Pankin tavoitteena on pidentää jälleerahoituksensa maturiteettia ja ylläpitää laajaa rahoituspohjaa.

Pankki pitää maksuvalmiutensa hyvänä sijoittamalla likvidit varat pääosin jälkimarkkinakelpoisiin rahoitusinstrumentteihin ja lyhytaikaisiin talletuksiin muihin rahalaitokseen. Vuoden 2004 aikana pankin rahoitusasema oli [jatkuvasti hyvä](#).

Korkoriski

Korkoriskillä tarkoitetaan korkotason muutosten vaikutusta pankin tulokseen ja vakavaraisuuteen. Korkoriski aiheutuu saatavien ja velkojen toisistaan poikkeavista korkoperusteista sekä eriaikaisista korontarkistus- tai erääntymisajankohdista.

Pankin luotoista 87,6 % on viitekorkosidonnaisia kun taas talletuksista 75,6 % on viitekorkosidonnaisia. Korkoriskin hallitsemiseksi alkaneella tilikaudella [pankin tavoitteena on edelleen tasapainottaa saatavien ja velkojen korkoperusteita](#).

Korkoriskin mittaamisessa käytetään gap-analyysia. Herkkyysanalyysi mittaa yhden prosenttiyksikön korkotason muutoksen vaikutusta vuotuisen rahoituskatteeseen. Näin laskettu pankin korkoriski oli 31.12.2004 2,74 %:a vuoden 2004 rahoituskatteesta.

Kiinteistöriski

Kiinteistöriskillä tarkoitetaan kiinteistöomaisuuteen kohdistuvaa arvonalentumis-, tuotto- tai vahingoittumisriskiä.

Kiinteistösijoitukset eivät kuulu pankin ydinliiketoimintaan. Pankin kiinteistökohteet on vakuutettu pääosin täysarvovakuutuksilla.

Pankin kiinteistöomaisuus on arvioitu käyttäen kauppahintamenetelmää.

Kiinteistöomaisuuden arvo on vähäinen verrattuna pankin taseeseen ja pankin omiin pääomiin eikä kiinteistöomaisuuden arvoihin tällä hetkellä kohdistu sellaisia arvonalentamistarpeita, joilla olisi olennaista vaikutusta Lammin Osuuspankin lähi vuosien tulokseen ja vakavaraisuuteen. Yksityiskohtaiset tiedot kiinteistöomaisuudesta mm. sitoutuneesta pääomasta kiinteistölajeittain ja vajaakäyttöasteesta käyvät ilmi liitetiedosta 24.

Muut sijoitusriskit/ Osakeriskit

Osakeriskillä tarkoitetaan mm. julkisesti noteerattavien osakkeiden ja rahasto-osuuksien kurssimuutosten aiheuttamaa tulosvaikutusta. Tavoitteena osakesijoituksissa on hankkia tuotto-riskisuhteeltaan kilpailukyinen tuotto sijoitetulle pääomalle.

Pankki sijoittaa osakkeisiin ja osuuksiin vain siten, että kurssimuutosten tulosvaikutus ei vaaranna pankin vakavaraisuutta tai kannattavuutta Tilinpäätöshetkellä näitä sijoituksia oli 20 tuhatta euroa, joista toiminnalle välttämättömiä osakkeita 5 tuhatta euroa.

Strategiset ja toimintariskit

Strategisella riskillä tarkoitetaan pankin riskinkantokykyyn, teknisiin resursseihin ja henkilöstön ammattitaitoon nähden väärin valitusta liiketoimintastrategiasta syntyviä menetyksiä.

Strategiset riskit pyritään minimoimaan päivittämällä strategiset ja vuositason suunnitelmat säännöllisesti. Suunnittelussa hyödynnetään Paikallisosuuspankkiliiton analyseja paikallisosuuspankkien tilasta ja kehityksestä sekä keskusrahallituksen analyseja ja ennusteita toimialan, kilpailutilanteen ja taloudellisen toimintaympäristön kehityksestä sekä ryhmän yhteisesti keskusyksikölle vahvistamaa suunnitteluasiakirjaa.

Toimintariskeillä tarkoitetaan menetyksiä, jotka voivat johtua sisäisistä puutteellisuuksista järjestelmissä, prosesseissa ja henkilöstön toiminnassa tai ulkoisista liiketoimintaan vaikuttavista tekijöistä.

Toimintariskien toteutumista pyritään minimoimaan henkilöstön jatkuvalla kehittämisellä ja kattavilla toimintaohjeilla sekä sisäisen valvonnan toimenpiteillä mm. eriyttämällä mahdollisuuksien mukaan asioiden valmistelu, päätöksenteko, toimeenpano ja valvonta toisistaan.

Pankki on varautunut erityisellä vakuutuksella pankkitoiminnassa mahdollisesti toteutuviin toiminnallisiin riskeihin ja niistä aiheutuviin vahinkoihin. Oikeudellisten riskien toteutumista osaltaan vähentää laajasti käytössä olevat vakimuotoiset (viranomaisten hyväksymät) sopimusehdot. Tietojärjestelmien toimintahäiriöistä aiheutuviin riskeihin on pyritty varautumaan jatkuvuussuunnittelulla.

Sisäinen tarkastus

Hallitus on asettanut pankille sisäisen tarkastuksen ja vahvistanut sisäiselle tarkastukselle tarkastussuunnitelman sekä raportointiperiaatteet.

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on pankin toimintaorganisaation sisäisen valvonnan laajuuden ja riittävyyden arviointi sekä riskienhallintajärjestelmien toimivuuden valvonta ja arviointi. Sisäinen tarkastus raportoi havainnoistaan toimitusjohtajalle. Pankin hallitus käsittelee sisäisen tarkastuksen laatimat tarkastusyhteenvedot [niiden saavuttua pankille seuraavassa kokouksessaan](#).

Sisäinen valvonta

Pankissa toimii sisäinen valvonta, jonka tarkoituksena on varmistaa, että pankissa eri tasoille asetetut päämäärät ja tavoitteet saavutetaan sovittuja ja asetettuja sisäisen valvonnan ohjeita noudattaen. Sisäinen valvonta on pankin sisältä käsin tapahtuvaa hallintoelinten ja organisaation itsensä hoitamaa tarkkailua ja kohdistuu ensisijassa toiminnan tilaan, laatuun ja tuloksiin. Sisäistä valvontaa suorittavat hallintoneuvosto, hallitus, toimitusjohtaja, esimiehet ja toimihenkilöt. Lisäksi toimihenkilöillä on velvollisuus ilmoittaa poikkeamista ja laittomuuksista ylemmälle organisaatiolle.

Vapaaehtoiset ja pakolliset rahastot

Lammin Osuuspankki kuuluu Paikallisosuuspankkien vakuusrahastoon. Vakuusrahas-
haston tehtävänä on paikallisosuuspankkien vakaan toiminnan turvaaminen. Rahasto
on velaton. Rahasto ei ole tehnyt vuoden aikana tukipäätöksiä. Rahastolla on varoja
7,9 miljoonaa euroa (6,9 milj. euroa). Vapaaehtoisessa vakuusrahastossa pankki ei
kuulu sellaiseen yhteisvastuujärjestelyyn, jossa se vastaisi toisen pankin veloista tai
sitoumuksista.

Lisäksi kaikki pankit kuuluvat talletussuojarahastoon, joka turvaa tallettajan saamiset
pankilta 25 000 euroon saakka. Pankin kannatusmaksu rahastolle oli 33 tuhatta eu-
roa. Lammin Osuuspankki kuuluu myös sijoittajien korvausrahastoon, jonka suojan
piiriin kuuluvat kaikki ei-ammattimaiset sijoittajat.

TILINPÄÄTÖKSEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Pankin hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat pankin tu-
lokseen tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

LIIKETOIMINNAN KEHITYS VUONNA 2005

Pankin liiketoiminnan odotetaan kehittyvän vuoden 2005 aikana positiivisesti. Talle-
tus- ja luottokasvun odotetaan olevan euromääräisesti samalla tasolla kuin aiempina
vuosina. Suoritettu maksuliikehinnaston rakennemuutos vähentää pankille kalliita
palvelutapoja ja tuo jonkin verran myös lisätuottoja. Näiden tekijöiden yhteisvaikutuk-
sesta pankin taloudellisen tuloksen odotetaan euromääräisesti paranevan.

SÄÄNNÖSMUUTOKSET VUONNA 2005

Pankkien tilinpäätöskäytäntöä sääntelevä säännöstö kuten luottolaitoslaki, muuttuu
1.1.2005. Muutoksen myötä pankeille tulee mahdollisuus laatia tilinpäätöksensä IAS-
standardeja noudattaen. Luottolaitoslain muutos kuitenkin edellyttää, että pankki esit-
tää rahoitusvälineet käyvästä arvostaan IAS-standardeja vastaavalla tavalla, vaikka
pankki ei muuten sovelle IAS-standardeja.

Lammin Osuuspankki on päättänyt, ettei se siirry laatimaan tilinpäätöstään IAS-
standardeja noudattaen kuin luottolaitoslain edellyttämässä laajuudessa.

HALLITUKSEN ESITYS VOITON KÄYTTÄMISESTÄ

Hallitus esittää osuuskuntakokoukselle, että tilikauden voitto, 328 366,93 euroa
käytetään seuraavasti:

Maksetaan korkoa osuuspääomalle 0,0 % 00 euroa
Maksetaan korkoa lisäosuuspääomalle 3,5x % 79 451,82 euroa
Siirretään tulostilille 248 915,11 euroa

Yhteensä 328 366,93 euroa

Mikäli siirrot hyväksytään esitetyllä tavalla, ovat rahastojen määrät siirtojen jälkeen seuraavat:

Osuuspääoma 2 546 225,03 euroa
Arvonkorotusrahasto 00 euroa
Muut sidotut rahastot 687 099,89 euroa
Vapaat rahastot 1 890 093,62 euroa
Edellisten tilikausien voitto 788 021,84 euroa

Yhteensä 5 831 988,56 euroa

TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2004	1.1.-31.12.2003
	eur	eur
Korkotuotot	2 490 274,08	2 382 993,92
Korkokulut	-759 731,07	-755 452,80
RAHOITUSKATE	1 730 543,01	1 627 541,12
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	2 507,23	746,48
Samaan konserniin kuuluvista yrityksistä		
Omistusyhteisyryksistä		
Muista yrityksistä	2 507,23	746,48
Palkkiotuotot	577 880,77	582 246,87
Palkkiokulut	-74 198,75	-67 175,46
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	0,00	0,00
Arvopaperikaupan nettotuotot		
Valuuttatoiminnan nettotuotot		
Liiketoiminnan muut tuotot	99 489,40	33 852,10
Hallintokulut	-1 392 820,81	-1 347 523,27
Henkilöstökulut	-692 562,29	-665 614,75
Palkat ja palkkiot	-550 974,26	-526 173,53
Henkilösivukulut	-141 588,03	-139 441,22
Eläkekulut	-121 869,11	-115 543,02
Muut henkilösivukulut	-19 718,92	-23 898,20
Muut hallintokulut	-700 258,52	-681 908,52
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-54 178,12	-40 978,87
Suunnitelman mukaiset poistot		
Arvonalentumiset		
Liiketoiminnan muut kulut	-257 488,67	-261 690,09
Luotto- ja takaustappiot	31 112,16	-15 028,83
Pysyviin vastaaviin kuuluvien arvopapereiden arvonalentumiset	-15 500,00	-10 252,74
LIIKEVOITTO	647 346,22	501 737,31
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	647 346,22	501 737,31

Tilinpäätössiirrot	-184 282,84	-5 364,54
Tuloverot		
Tilikauden verot	-134 696,45	-144 109,07
Aikaisempien tilikausien verot		
Muut välittömät verot		
TILIKAUDEN VOITTO	328 366,93	352 263,70

	31.12.2004	31.12.2003
	eur	eur
VASTAAVAA		
Käteiset varat	202 140,25	337 156,33
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	1 047 495,31	54 514,67
Saamiset luottolaitoksilta	5 684 428,36	8 312 966,02
Vaadittaessa maksettavat	1 508 107,70	1 220 885,36
Muut	4 176 320,66	7 092 080,66
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	63 768 026,49	56 071 381,04
Saamistodistukset	2 007 200,00	7 200,00
Julkisyhteisöiltä	2 000 000,00	
Muilta	7 200,00	7 200,00
Osakkeet ja osuudet	19 765,45	52 051,06
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyhteisöissä		
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä		
Aineettomat hyödykkeet	19 737,24	
Aineelliset hyödykkeet	775 489,29	786 277,91
Kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet	577 545,13	635 792,59
Muut aineelliset hyödykkeet	197 944,16	150 485,32
Muut varat	9 923,31	7 669,26
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	242 392,82	203 519,86
VASTAAVAA YHTEENSÄ	73 776 598,52	65 832 736,15

	31.12.2004	31.12.2003
	eur	eur
VASTATTAVAA		
VIERAS PÄÄOMA		
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	40 010,20	65 851,45
Keskuspankeille		
Luottolaitoksille	40 010,20	65 851,45
Vaadittaessa maksettavat	40 010,20	65 851,45
Muut		
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	61 822 577,08	54 849 896,49
Talletukset	60 889 261,28	53 788 679,77
Vaadittaessa maksettavat	48 904 966,18	45 830 498,66
Muut	11 984 295,10	7 958 181,11
Muut velat	933 315,80	1 061 216,72
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	0,00	0,00
Joukkovelkakirjalainat		
Muut		
Muut velat	1 079 358,76	1 064 410,01
Siirtovelat ja saadut ennakot	270 302,35	248 667,30
Pakolliset varaukset	0,00	0,00
Eläkevaraukset		
Verovaraukset		
Muut pakolliset varaukset		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	4 184 780,33	3 979 380,33
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	67 397 028,72	60 208 205,58
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	468 129,42	283 846,58
Poistoero	100 095,32	95 812,48
Vapaaehtoiset varaukset	368 034,10	188 034,10
OMA PÄÄOMA	31.12.2004	31.12.2003
	eur	eur
Osakepääoma/Osuuspääoma/Peruspääoma	2 546 225,03	2 242 929,47
Sijoituspääoma/Kantarahasto/Lisäpääoma		
Ylikurssirahasto		
Arvonkorotusrahasto		
Muut sidotut rahastot	687 099,89	687 099,89
Vararahasto	687 099,89	687 099,89
Sääntöjen mukaiset rahastot		
Pääomalainat		
Vapaat rahastot	1 890 093,62	1 390 093,62

Muut rahastot	1 890 093,62	1 390 093,62
Edellisten tilikausien voitto	459 654,91	668 297,31
Tilikauden voitto	328 366,93	352 263,70
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	5 911 440,38	5 340 683,99
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	73 776 598,52	65 832 736,15

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET	31.12.2004	31.12.2003
	eur	eur
1 Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		
Takaukset ja pantit	191 506,29	296 513,83
Muut	167 907,82	160 263,10
2 Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset		
Arvopapereiden takaisinostositoumukset	0,00	0,00
Muut	4 309 140,31	2 249 098,56

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Pankin tilinpäätös on laadittu kirjanpito- ja luottolaitoslain säännösten, valtiovarainministeriön luottolaitoksen tilinpäätöksestä antaman asetuksen (21.12.2000/1259) sekä Rahoitustarkastuksen määräyksen 106.1 mukaisesti.

Konsernitilinpäätös

Pankki ei laadi konsernitilinpäätöstä. Rahoitustarkastuksen määräykseen perustuen tytär-, osakkuus- ja yhteisyritykset, joiden taseen loppusumma on alle yksi prosentti emopankin taseen loppusummasta ja vähemmän kuin 10 miljoonaa euroa, voidaan jättää konsernitilinpäätöksen ulkopuolelle. Tytäryrityksillä ei ole olennaista vaikutusta konsernin tulokseen tai vapaaseen omaan pääomaan. Pankin tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Tiedot konsernitilinpäätökseen yhdistelemättömistä tytär - ja osakkuusyhtiöistä on esitetty liitetiedossa 53.

Vaihtuvat ja pysyvät vastaavat

Saamistodistukset on jaoteltu pysyviin ja vaihtuviin vastaaviin. Pysyviä ja vaihtuvia vastaavia sisältyy sekä tase-erään "Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset" että "Saamistodistukset".

Keskuspankkirahoitukseen oikeuttaviin saamistodistuksiin kirjataan sellaiset saamistodistukset, jotka Suomen Pankki hyväksyy keskuspankkirahoituksen vakuudeksi riippumatta siitä, onko pankki itse oikeutettu keskuspankkirahoitukseen. Muut saamistodistukset kirjataan erään "Saamistodistukset".

Pysyviin vastaaviin on kirjattu eräpäivään asti pidettävät saamistodistukset, tytär-, osakkuus- ja omistusyhteisyritysten osakkeet ja osuudet sekä muut osakkeet ja osuudet, joiden omistus on pankille tarpeellista palvelujen hankkimiseksi.

Muut saamistodistukset ja osakkeet sekä osuudet on kirjattu vaihtuviin vastaaviin. Pankilla ei ole luottolaitostoiminnasta annetun lain 5 a §:ssä tarkoitettua kaupintavarastoa.

Vaihtuviin vastaaviin kuuluvat arvopaperit on arvostettu hankintamenoon tai sitä alempana todennäköiseen luovutushintaan.

Julkisesti noteerattujen osakkeiden todennäköisenä luovutushintana on pidetty vuoden viimeistä kaupantekokurssia. Muiden kuin julkisesti noteerattujen osakkeiden todennäköisenä luovutushintana on pidetty kirjanpitoarvoa tai sitä alempaa arvioitua luovutushintaa. Saamistodistusten todennäköisenä luovutushintana on pidetty saatavan pääoma- ja korkovirran markkinakorolla diskontattua nykyarvoa.

Vaihtuviin vastaaviin kuuluvien arvopapereiden myyntivoitot ja -tappiot sekä niiden arvonalentumiset ja arvonalentumisen peruuntumiset on kirjattu arvopaperikaupan nettotuottoihin. Saamistodistusten hankintameno ja nimellisarvon välinen erotus on jaksotettu korkotuotoksi tai sen vähennykseksi.

Pysyviin vastaaviin kirjatut arvopaperit on arvostettu hankintamenoon. Mikäli arvopaperin todennäköinen luovutushinta on tilikauden päättyessä hankintamenoa pysyvästi alhaisempi, on erotus kirjattu kuluksi. Saamistodistusten hankintameno ja nimellisarvon välinen erotus on jaksotettu korkotuotoksi tai sen vähennykseksi.

Saamiset ja velat

Saamiset ja velat on merkitty taseeseen sen määräisenä, mikä niistä on hankittaessa maksettu tai saatu. Saamisen hankintahinnan ja nimellisarvon erotus on jaksotettu sopimusajalle korkotuottoihin. Velasta saadun määrän ja nimellisarvon erotus on jaksotettu sopimusajalle korkokuluihin. Vastaerä on kirjattu saamisen tai velan muutokseksi. Jos saamisen todennäköinen arvo on alempi kuin kirjanpitoarvo, saaminen on merkitty taseeseen todennäköiseen arvoon.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet on jaettu käyttötarkoituksen perusteella omassa käytössä olevaan ja muussa kuin omassa käytössä olevaan omaisuuteen. Jaosta on erittely liitetiedossa 24.

Kiinteistöt on merkitty taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintameno määräisinä. Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet on merkitty taseeseen hankintahintaan.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden ja osuuksien tasearvot perustuvat hyödykkeiden arvoon suhteessa varsinaisen liiketoiminnan tulonodotuksiin.

Muussa kuin omassa käytössä olevien kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden kirjanpitoarvon ja sitä pysyvästi alemman todennäköisen luovutushinnan ero, mikäli se on olennainen, on kirjattu arvonalentumispoistona kuluksi. Mahdolliset arvonalentumisten peruutukset kirjataan saman erän oikaisuksi.

[Pankin kiinteistökohteet on arvioitu käyttäen kauppahintamenetelmää.](#)

Eräisiin kiinteistöihin ja kiinteistöyhteisöjen osakkeisiin on aikaisempina vuosina tehty asiantuntijoiden arvioihin perustuvia ja Rahoitustarkastuksen hyväksymiä arvonkorotuksia. Mikäli arvonkorotetun omaisuuden arvo on alentunut alle hyväksytyn arvon tai jos omaisuus tai osa siitä on luovutettu tai tuhoutunut, arvonkorotusta on peruutettu vastaavasti. Arvonkorotuksista ei tehdä poistoja.

Rakennusten ja muiden kuluvien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintamenot poistetaan taloudellisen pitoajan perusteella ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaan tasapoistoin. Poistoajat ovat rakennusten ja rakennelmien osalta 30 vuotta ja koneiden ja kaluston osalta 6 vuotta. Muut pitkävaikutteiset menot poistetaan vaikutusaikanaan.

Luotto- ja takaustappiot

Luotto- ja takaustappioihin on kirjattu toteutuneet (lopulliset) luottotappiot ja kohdistetut luottotappiovaraukset sekä asiakkaan rahoittamisesta syntyneen saamisen sijaan hankitun omaisuuden arvonalennukset ja myyntitappiot.

Kohdistettu luottotappiovaraus on tehty siltä osin, kun on käynyt todennäköiseksi, ettei saamisen pääomasta saada suoritusta ja saamisen vakuus ei riitä kattamaan sen määrää. Luottotappiota kirjattaessa saamisen vakuus on arvostettu määrään, joka siitä todennäköisesti odotetaan saatavan.

Luottotappioiden vähennykseksi on kirjattu takaisin saadut toteutuneena luottotappiona aikaisemmin kirjatut erät, kohdistettujen luottotappiovarausten peruutukset ja saamisen sijaan hankitun omaisuuden myyntivoitot.

Järjestämättömät saamiset

Saamisen koko pääoma on kirjattu järjestämättömäksi, kun saatavan korko, pääoma tai sen osa on ollut erääntyneenä tai suorittamatta 90 päivää. Saamiset konkurssiin asetetuilta yrityksiltä on merkitty järjestämättömäksi viimeistään konkurssiin asettamispäivänä. Pankkitakaus on merkitty järjestämättömäksi, kun pankki on suorittanut siitä maksun. Tilinpäätöksessä järjestämättömien saamisten maksamattomia korkoja ei ole tuloutettu.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Euroalueeseen kuulumattomiin valuuttoihin sidotut ulkomaan rahan määräiset varat ja velat on muunnettu euroiksi Euroopan Keskuspankin noteeraamaan tilinpäätöspäivän keskikurssiin.

Arvostuksessa syntyneet kurssierot on kirjattu tuloslaskelmassa valuuttatoiminnan nettotuottoihin.

Satunnaiset erät ja pakolliset varaukset

Pankki ei ole kirjannut satunnaisia eriä eikä pakollisia varauksia.

Tilinpäätössiirtojen kertymä – Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Poistoeroon on kirjattu tehtyjen ja suunnitelmanmukaisten poistojen erotus.

Vapaaehtoisia varauksia, mm. luottotappiovarauksia, käytetään pankin tilinpäätös- ja verosuunnittelussa. Vapaaehtoisten varausten määrä tai muutos eivät siten kuvaa pankin riskejä.

Pankin tilinpäätöksessä tilinpäätössiirtojen kertymä esitetään siihen liittyvää verovelkaa vähentämättä.

Verot

Pankin tilinpäätöksessä tuloverot on kirjattu verotettavan tulon perusteella laskettuna. Laskennallisia verovelkoja ja -saamisia ei ole merkitty taseeseen.

Liitetiedossa 44 on tarkemmin eritelty pankin tuloverojen jakautuminen.

Tuloslaskelman ja taseen vertailukelpoisuus

Vuoden 2003 ja 2004 tuloslaskelman ja taseen luvut ovat vertailukelpoisia keskenään.

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT (numerointi noudattaa Rahoitustarkastuksen määräystä 106.1)

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

TULOSLASKELMAA koskevat liitetiedot

- 1 Korkotuotot ja korkokulut tase-erittäin eriteltyinä
- 2 Leasingtoiminnan nettotuotot eriteltyinä
- 3 Arvopaperikaupan nettotuotot eriteltyinä
- 4 Tilikauden aikana ostettujen ja myytyjen vaihtuviin vastaaviin luettujen arvopapereiden yhteenlasketut määrät
- 5 Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut eriteltyinä
- 6 Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä
- 7 Luotto- ja takaustappiot sekä pysyviin vastaaviin kuuluvien arvopapereiden arvonalentumiset
- 8 Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät
- 9 Tilinpäätössiirrot eriteltyinä
- 10 Selvitys tuottoihin ja kuluihin sisältyvistä pakollisten varausten muutoksista
- 11 Erittely yhdistellyistä eristä
- 12 Tuotot markkina-alueittain ja toimialoittain

TASETTA koskevat liitetiedot

- 13 Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavien saamistodistusten erittely
- 14 Saamiset luottolaitoksilta
- 15 Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sektoreittain sekä niihin kohdistetut luottotappiovaraukset ja niiden peruutukset
- 16 Järjestämättömät ja muut nollakorkoiset saamiset sektoreittain
- 17 Maksamatta jääneen saamisen vakuutena ollut sekä asiakkaan liiketoiminnan tervehdyttämiseksi hankitun omaisuuden kirjanpitoarvo
- 18 Saamiset, joilla huonompi etuoikeus kuin velallisen muilla veloilla
- 19 Leasingkohteet
- 20 Saamistodistukset
- 21 Osakkeet ja osuudet omaisuuslajeittain
- 22 Pysyviin vastaaviin kuuluvien osakkeiden ja aineellisten hyödykkeiden lisäykset ja vähennykset
- 23 Aineettomat hyödykkeet eriteltyinä
- 24 Kiinteistöomistukset
- 25 Luottolaitoksen hallussa olevat omat osakkeet
- 26 Muut varat eriteltyinä
- 27 Siirtosaamiset ja maksetut ennakot eriteltyinä
- 28 Erittely yhdistellyistä vastaavien eristä
- 29 Velkojen nimellisarvon ja kirjanpitoarvon erotus
- 30 Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat
- 31 Muut velat eriteltyinä
- 32 Siirtovelat ja saadut ennakot eriteltyinä
- 33 Erittely pakollisiin varauksiin merkityistä eristä
- 34 Erittely veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla
- 35 Oman pääoman lisäykset ja vähennykset tilikauden aikana
- 36 Erilajiset osakkeet ja osuudet sekä omat osakkeet ja osuudet
- 37 Vapaaseen omaan pääomaan sisältyvien jakokelvottomien erien määrä
- 38 Osakeannit, optio-oikeuksien ja vaihtovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskut tilikauden aikana
- 39 Osakkaiden omistus
- 40 Pääomasijoitukset ja pääomalainat
- 41 Erittely yhdistellyistä vastattavien eristä
- 42 Saamisten ja velkojen maturiteettijakauma tase-erittäin
- 43 Omaisuus- ja velkaerät kotimaan ja ulkomaan rahana

TULOVEROJA koskevat liitetiedot

- 44 Tuloverot ja laskennalliset verovelat ja -saamiset

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA SEKÄ JOHDANNAISSOPIMUKSIA

koskevat liitetiedot

- 45 Omasta ja muiden puolesta vakuudeksi annettu omaisuus
- 46 Eläkevastuut
- 47 Leasingvastuut
- 48 Taseen ulkopuoliset sitoumukset eriteltyinä
- 49 Johdannaissopimukset
- 50 Omaisuuden myynnistä asiakkaan lukuun syntyvien myyntisaamisten ja omaisuuden ostamisesta asiakkaan lukuun syntyvien ostovelkojen erittely
- 51 Tiedot muista luottolaitoksen antamista vastuusitoumuksista ja vastuista

HENKILÖSTÖÄ SEKÄ TOIMI- JA VALVONTAELINTEN JÄSENIÄ koskevat liitetiedot

- 52 Tietoja henkilöstöstä sekä hallinto- ja valvontaelimien jäsenistä

OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ

- 53 Pysyviin vastaaviin kuuluvat osakkeet ja osuudet eriteltyinä

MUUT LIITETIEDOT

- 54 Luottolaitoksen harjoittama notariaattitoiminta
- 55 Osuuspankin ja muun osuuskuntamuotoisen luottolaitoksen maksamatta olevien osuusmaksujen yhteenlaskettu määrä

KONSERNIIN KUULUVAA LUOTTOLAITOSTA koskevat liitetiedot

- 56 Konserniin kuuluvaa luottolaitosta koskevat tiedot

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖSTÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

Seuraavissa liitetiedoissa ei ole ilmoitettavaa (numerointi noudattaa Rahoitustarkastuksen määräystä 106.1)

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

- 2 LEASINGTOIMINNAN NETTOTUOTOT
- 3 ARVOPAPERIKAUPAN NETTOTUOTOT ERITELTYNÄ
- 8 SATUNNAISIIN TUOTTOIHIN JA KULUIHIN SISÄLTYVÄT ERÄT
- 10 SELVITYS TUOTTOIHIN JA KULUIHIN SISÄLTYVISTÄ PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSISTA
- 11 ERITTELY YHDISTELLYISTÄ ERISTÄ

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

- 14 SAAMISET LUOTTOLAITOKSILTA
- 17 MAKSAMATTA JÄÄNEEN SAAMISEN VAKUUTENA OLLUT SEKÄ ASIKKAAN LIIKETOIMINNAN TERVEHDYTTÄMISEKSI HANKITUN OMAISUUDEN KIRJANPITOARVO
- 18 SAAMISET, JOILLA ON HUONOMPI ETUOIKEUS KUIN VELALLISEN MUILLA VELOILLA
- 19 LEASINGKOHTEET
- 25 LUOTTOLAITOKSEN HALLUSSA OLEVAT OMAT OSAKKEET
- 28 ERITTELY YHDISTELLYISTÄ VASTAAVIEN ERISTÄ
- 29 VELKOJEN NIMELLISARVON JA KIRJANPITOARVON EROTUS
- 30 YLEISEEN LIIKKEESEEN LASKETUT VELKAKIRJAT
- 33 ERITTELY PAKOLLISIIN VARAUSSIIN MERKITYISTÄ ERISTÄ
- 36 ERILAJISET OSAKKEET JA OSUUDET SEKÄ OMAT OSAKKEET JA OSUUDET
- 37 VAPAASEEN OMAAN PÄÄOMAAN SISÄLTYVIEN JAKOKELVOTTOMIEN ERIEN MÄÄRÄ
- 38 OSAKEANNIT, OPTIO-OIKEUKSIEN JA VAIHTOVELKAKIRJALAINOJEN LIIKKEESEENLASKUT TILIKAUDEN AIKANA

- 39 OSAKKAIDEN OMISTUS
- 40 PÄÄOMASIOITUKSET JA PÄÄOMALAINAT
- 41 ERITTELY YHDISTELLYISTÄ VASTATTAVIEN ERISTÄ

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA SEKÄ JOHDANNAISSOPIMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

- 49 JOHDANNAISSOPIMUKSET
- 50 OMAISUUDEN MYYNNISTÄ ASIAKKAAN LUKUUN SYNTYVIEN MYYNTISAAMISTEN JA OMAISUUDEN OSTAMISESTA ASIAKKAAN LUKUUN SYNTYVIEN OSTOVELKOJEN YHTEENLASKETUT MÄÄRÄT
- 51 TIEDOT MUISTA LUOTTOLAITOKSEN ANTAMISTA VASTUUSITOUMIKSISTA JA VASTUISTA

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1 Korkotuotot ja korkokulut tase-erittäin eriteltyinä

Korkotuotot	2004	2003
Saamisista luottolaitoksilta	152 745,43	172 178,34
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	2 312 478,19	2 208 986,56
Saamistodistuksista	21 190,68	53,42
Muut korkotuotot	3 859,78	1 775,60
Yhteensä	2 490 274,08	2 382 993,92
Korkokulut		
Veloista luottolaitoksille ja keskuspankeille	68,05	1 769,34
Veloista yleisölle ja julkisyhteisöille	567 406,86	601 876,04
Yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista		
Veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	158 429,58	121 364,68
Pääomalainoista		
Muut korkokulut	33 826,58	30 442,74
Yhteensä	759 731,07	755 452,80

3 Arvopaperikaupan nettotuotot eriteltyinä

	2004	2003
Saamistodistusten kaupan nettotuotot		
Osakkeiden ja osuuksien kaupan nettotuotot		
Muun arvopaperikaupan nettotuotot		
Yhteensä	0,00	0,00

4 Tilikauden aikana ostettujen ja myytyjen vaihtuviin vastaaviin luettujen arvopapereiden yhteenlasketut määrät

	2004	
	Ostot	Myynnit
Saamistodistukset	2 500 000,00	
Osakkeet ja osuudet		

5 Liiketoiminnan muut tuotot ja muut kulut

eriteltyinä

Muut tuotot	2004	2003
Vuokratuotot kiinteistöistä ja kiinteistöyhteisöistä	6 804,92	10 449,50
Kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden ja osuuksien luovutusvoitot	54 723,52	
Muut tuotot	37 960,96	23 402,60
Yhteensä	99 489,40	33 852,10

Muut kulut

Vuokrakulut	64 565,76	80 139,28
Kulut kiinteistöistä ja kiinteistöyhteisöistä	54 892,16	48 606,14
Kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden ja osuuksien luovutustappiot	4 329,06	
Muut kulut	133 701,69	132 944,67
Yhteensä	257 488,67	261 690,09

6 Poistot aineellisista ja aineettomista**hyödykkeistä****Suunnitelman mukaiset poistot**

Aineelliset hyödykkeet	54 178,12	40 978,87
Aineettomat hyödykkeet		

Arvonalentumiset

Aineelliset hyödykkeet		
Aineettomat hyödykkeet		
Yhteensä	54 178,12	40 978,87

7 Luotto- ja takaustappiot sekä pysyviin vastaaviin**kuuluvien arvopapereiden arvonalentumiset**

Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	6 827,50	40 962,77
- takaisin saadut ja palautetut luottotappiot	37 939,66	25 933,94
Takauksista ja muista taseen ulkopuolisista eristä		
- takaisin saadut takaustappiot		
Väliaikaisesta omaisuudesta		
- vähennykset		
Vakuutuskorvaukset		

Yhteensä	-31 112,16	15 028,83
Luotto- ja takaustappiot		
+ tilikauden aikana toteutuneet luottotappiot	6 827,50	5 962,77
- tilikauden aikana toteutuneet luottotappiot, joista on aikaisemmin tehty kohdistettu luottotappiovaraus	5 975,29	5 962,77
- palautukset aikaisempina vuosina toteutuneista luottotappioista	37 939,66	25 933,94
+ tilikauden aikana tehdyt kohdistetut luottotappiovaraukset	5 975,29	40 962,77
- aikaisemmin tehtyjen kohdistettujen luottotappioiden peruutukset tilikauden aikana		
+/- vakuutuskorvaukset		
Tilinpäätökseen kirjatut luotto- ja takaustappiot	-31 112,16	15 028,83

**Pysyviin vastaaviin kuuluvien arvopapereiden
arvonalentumiset**

Arvonalentumiset Peruutukset
15 500,00

9 Tilinpäätössiirrot eriteltyinä

2004 2003

Poistoeron muutos	4 282,84	5 364,54
Yleisen tappiovarauksen muutos		
Muiden vapaaehtoisten varausten muutos	180 000,00	
Yhteensä	184 282,84	5 364,54

12 Tuotot markkina-alueittain ja toimialoittain

2 004 2 003

Toimiala:

Pankkitoiminta	2 410 420,41	2 244 386,57
Sijoitusrahastotoiminta		
Sijoituspalveluyritystoiminta		
Arvopaperikauppa		
Kiinteistösijoitustoiminta		

Yhteensä	2 410 420,41	2 244 386,57
----------	--------------	--------------

Tuottoihin sisältyvät: rahoituskate, osinko- ja palkkiotuotot, arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot sekä liiketoiminnan muut tuotot.
Tuotot on esitetty eliminoimattomina.

Henkilöstö toimialoittain (keskimäärin)

	2004	2003
Toimiala:		
Pankkitoiminta	15	15
Sijoitusrahastotoiminta		
Sijoituspalveluyritystoiminta		
Arvopaperikauppa		
Kiinteistösijoitustoiminta		
Yhteensä	15	15

Pankin markkina-alueena on Suomi.

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

13 Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavien saamistodistusten erittely

Valtion velkasitoumukset		
Valtion liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjat	52 545,23	54 514,67
Suomen Pankin sijoitustodistukset		
Pankkien sijoitustodistukset		
Muut	994 950,08	
Yhteensä	1 047 495,31	54 514,67

15 Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sektoreittain sekä niihin kohdistetut luottotappiovaraukset ja niiden peruutukset

	2004	2003
Yritykset	4 068 099,86	3 633 085,38
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	1 470 521,18	1 409 798,95
Julkisyhteisöt		

Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	25 350,39	40 738,55
Kotitaloudet	58 204 055,06	50 987 758,16
<u>Ulkomaat</u>		
Yhteensä	63 768 026,49	56 071 381,04

	2004	2003
Kohdistetut luottotappiovaraukset tilikauden alussa	104 808,97	94 048,74
+ tilikauden aikana tehdyt uudet varaukset	5 975,29	40 962,77
- tilikauden aikana peruutetut varaukset	37 126,15	24 239,77
- tilikauden aikana toteutuneet luottotappiot, joista on aikaisemmin tehty kohdistettu luottotappiovaraus	73 658,11	5 962,77
Kohdistetut luottotappiovaraukset tilikauden lopussa	0,00	104 808,97

16 Järjestämättömät ja muut nollakorkoiset saamiset sektoreittain

	2004		2003	
	Järjestämättömät saamiset	Muut nollakorkoiset saamiset	Järjestämättömät saamiset	Muut nollakorkoiset saamiset
Yritykset	214 274,99	12 570,00	13 438,85	
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset		289,46		
Julkisyhteisöt				
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt				
Kotitaloudet	242 709,73		182 470,91	
<u>Ulkomaat</u>				
Yhteensä	456 984,72	12 859,46	195 909,76	0,00

20 Saamistodistukset

	2004	2003
Kirjanpitoarvo		
Vaihtuviin vastaaviin kuuluvat saamistodistukset	2 507 200,00	7 200,00
Julkisesti noteeratut	2 500 000,00	
Muut	7 200,00	7 200,00

Pysyviin vastaaviin kuuluvat saamistodistukset	547 495,31	54 514,67
Julkisesti noteeratut	547 495,31	54 514,67
Muut		
Yhteensä	3 054 695,31	61 714,67

2004**2003****Vaihtuviin vastaaviin kuuluvien saamistodistusten**

todennäköisen luovutushinnan ja sitä alemman
kirjanpitoarvon välinen erotus

Saamistodistukset

Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset

100,00

Pysyviin vastaaviin kuuluvien saamistodistusten

nimellisarvon ja sitä alemman kirjanpitoarvon välinen erotus

Saamistodistukset

Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset

5 049,92

Pysyviin vastaaviin kuuluvien saamistodistusten

kirjanpitoarvon ja sitä alemman nimellisarvon välinen erotus

Saamistodistukset

Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset

2 545,23

4 514,67

**Saamistodistukset ja keskuspankkirahoitukseen
oikeuttavat saamistodistukset eriteltyinä****2004****2003**

Valtion velkasitoumukset

Kuntatodistukset

Yritystodistukset

Sijoitustodistukset

Vaihtovelkakirjalainat

Muut joukkovelkakirjalainat

3 047 495,31

54 514,67

Muut	7 200,00	7 200,00
Yhteensä	3 054 695,31	61 714,67

21 Osakkeet ja osuudet omaisuuslajeittain

	2004	2003
Vaihtuviin vastaaviin kuuluvat osakkeet ja osuudet	0,00	0,00
Julkisesti noteeratut		
Muut		
Pysyviin vastaaviin kuuluvat osakkeet ja osuudet	19 765,45	52 051,06
Julkisesti noteeratut		
Muut	19 765,45	52 051,06
Yhteensä	19 765,45	52 051,06

Julkisesti noteerattujen osakkeiden ja osuuksien todennäköisen luovutushinnan ja sitä alemman kirjanpitoarvon välinen erotus

Vaihtuviin vastaaviin kuuluvat
Pysyviin vastaaviin kuuluvat

2004 2003

Osakelainauksen kohteena olevia arvopapereita ei ole.

Osakkeet ja osuudet luottolaitoksissa ja muissa yrityksissä

	2004	2003
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyriyksissä	0,00	0,00
Luottolaitoksissa		
Muissa yrityksissä		
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	0,00	0,00
Luottolaitoksissa		
Muissa yrityksissä		
Yhteensä	0,00	0,00

22 Pysyviin vastaaviin kuuluvien osakkeiden ja aineellisten hyödykkeiden lisäykset ja vähennykset

Osakkeet ja osuudet	Osakkeet ja osuudet	Omistus- yhteisytykset	Konserniin kuuluviissa	Yhteensä
Hankintameno tilikauden alussa	52 051,06			52 051,06
+ tilikauden lisäys	33,18			33,18
- tilikauden vähennys	- 16 818,79			- 16 818,79
+/- siirrot erien välillä				0,00
- tilikauden suunnitelman mukaiset poistot				0,00
+/- tilikauden arvonalentumiset ja niiden palautukset	- 15 500,00			- 15 500,00
+/- vähennyksiin ja siirtoihin kohdistuvat kertyneet poistot ja arvonalentumiset tilikauden alussa				0,00
- kertyneet poistot tilikauden alussa				0,00
- kertyneet arvonalentumiset tilikauden alussa				0,00
+ kertyneet arvonkorotukset tilikauden alussa				0,00
+/- tilikauden arvonkorotukset ja niiden peruutukset				0,00
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	19 765,45	0,00	0,00	19 765,45

Maa-alueet, rakennukset sekä kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet

	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteistöyhteisöjen osakkeet/osuudet	Yhteensä
Hankintameno tilikauden alussa	14 929,45	429 105,83	166 635,54	610 670,82
+ tilikauden lisäys				0,00
- tilikauden vähennys	- 4 276,48		-39 329,06	- 43 605,54
+/- siirrot erien välillä				0,00
- tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	- 338,40	-14 303,52		- 14 641,92
+/- tilikauden arvonalentumiset ja niiden palautukset				0,00
+/- vähennyksiin ja siirtoihin kohdistuvat kertyneet poistot ja arvonalentumiset tilikauden alussa				0,00
- kertyneet poistot tilikauden alussa	- 1 353,73	-57 786,65		- 59 140,38
- kertyneet arvonalentumiset tilikauden alussa				0,00
+ kertyneet arvonkorotukset tilikauden alussa	84 262,15			84 262,15
+/- tilikauden arvonkorotukset ja niiden peruutukset				0,00

Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	93 222,99	357 015,66	127 306,48	577 545,13
-----------------------------------	-----------	------------	------------	------------

Koneet ja kalusto sekä muut aineelliset hyödykkeet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä	
Hankintameno tilikauden alussa	149 513,04	972,28	150 485,32	
+ tilikauden lisäys	86 995,04		86 995,04	
- tilikauden vähennys			0,00	
+/- siirrot erien välillä			0,00	
- tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-39 536,20		- 39 536,20	
+/- tilikauden arvonalentumiset ja niiden palautukset			0,00	
+/- vähennyksiin ja siirtoihin kohdistuvat kertyneet poistot ja arvonalentumiset tilikauden alussa			0,00	
- kertyneet poistot tilikauden alussa			0,00	
- kertyneet arvonalentumiset tilikauden alussa			0,00	
+ kertyneet arvonkorotukset tilikauden alussa			0,00	
+/- tilikauden arvonkorotukset ja niiden peruutukset			0,00	
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	0,00	196 971,88	972,28	197 944,16

23 Aineettomat hyödykkeet eriteltyinä

	2004	2003
Perustamismenot		
Liikearvo		
Muut pitkävaikutteiset menot	19 737,24	
Yhteensä	19 737,24	0,00

24 Kiinteistöomistukset

a)

Taseen erään 'Aineelliset hyödykkeet'
kirjattu kiinteistöomaisuus eriteltyinä

	Kirjanpitoarvo	Sitoutunut pääoma
Maa- ja vesialueet ja rakennukset		
Omassa käytössä	395 886,07	395 886,07

Muut	54 352,58	54 352,58
	450 238,65	450 238,65
Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet		
Omassa käytössä	5 790,71	5 790,71
Muut	121 515,77	143 515,77
	127 306,48	149 306,48
Yhteensä	577 545,13	599 545,13

b ja c) Muussa kuin omassa käytössä olevien kiinteistöjen ja kiinteistöosakeyhteisöjen osakkeiden ja osuuksien suhteellinen osuus taseen loppusummasta ja kirjanpitoarvo alittavat Rahoitustarkastuksen asettamat ilmoitusvelvollisuuden rajat, jotka ovat kolme prosenttia taseen loppusummasta ja 8,4 miljoonaa euroa. Edellä olevan perusteella tietoja ei ilmoiteta.

26 Muut varat eriteltyinä

	2004	2003
Maksujenvälityssaamiset		
Takaussaamiset		
Johdannaissopimukset		
Muut	9 923,31	7 669,26
Yhteensä	9 923,31	7 669,26

27 Siirtosaamiset ja maksetut ennakot eriteltyinä

	2004	2003
Korot	195 363,19	186 200,85
Muut	47 029,63	17 319,01
Yhteensä	242 392,82	203 519,86

31 Muut velat eriteltyinä

	2004	2003
Maksujenvälitysvelat	1 069 702,44	1 061 255,86
Johdannaissopimukset		
Muut	9 656,32	3 154,15
Yhteensä	1 079 358,76	1 064 410,01

32 Siirtovelat ja saadut ennakot eriteltyinä

	2004	2003
Korot	158 791,03	131 871,88
Muut	111 511,32	116 795,42
Yhteensä	270 302,35	248 667,30

34 Erittely veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla**1) Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla ja joiden kirjanpitoarvo yli 10% veloista**

Velan määrä	Valuuttta	Korko %	Eräpäivä	Takaisinmaksu Tasalyh./Kertalyh.	Vuotuinen lyhennys
265 180,33	EUR	4,50	11.1.2005	Kertalyhennys	
99 600,00	EUR	4,60	19.6.2005	Tasalyhennys	99600
130 000,00	EUR	4,50	25.4.2006	Tasalyhennys	65000
396 000,00	EUR	4,25	15.4.2007	Tasalyhennys	132000
594 000,00	EUR	4,00	16.9.2007	Tasalyhennys	198000
800 000,00	EUR	3,25	7.4.2008	Tasalyhennys	200000
900 000,00	EUR	3,50	15.9.2013	Tasalyhennys	100000
1 000 000,00	EUR	3,50	15.4.2014	Tasalyhennys	100000

Joista:

Konserniyrityksille suunnatut lainat**Omistusyhteisyrityksille suunnatut lainat**

Ennenaikaisen takaisinmaksun ehdot:

Ennen erääntymistä tapahtuva takaisinmaksaminen on mahdollista vain Rahoitustarkastuksen luvalla.

Velkojen etuoikeutta ja velkojen mahdollista osakkeisiin vaihtamista koskevat määräykset:

Lainat on laskettu liikkeeseen velkakirjalain (622/47) 34§:n mukaisena debentuurilainana.

Lainoilla on liikkeeseenlaskijan muita velkasitoumuksia huonompi etuoikeus

2) Muut kuin yllämainitut velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin luottolaitoksen muilla veloilla

	Ikuiset lainat	Velat yhteensä
Velkojen yhteenlaskettu määrä	0,00	0,00

Ennenaikaisen takaisinmaksun ehdot:

35 Oman pääoman lisäykset ja vähennykset tilikauden aikana

	Tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Tilikauden lopussa
Osuuspääoma	2 242 929,47	418 500,00	115 204,44	2 546 225,03
Ylikurssirahasto				
Arvonkorotusrahasto				
Muut sidotut rahastot	687 099,89			687 099,89
Vararahasto	687 099,89			687 099,89
Sääntöjen mukaiset rahastot				
Muut rahastot				
Pääomalainat				
Vapaat rahastot	1 390 093,62	500 000,00		1 890 093,62
Omien osakkeiden tai osuuksien rahasto				
Muut rahastot	1 390 093,62	500 000,00		1 890 093,62
Voitto aikaisemmilta tilikausilta	1 020 561,00	361 622,73	922 528,83	459 654,91
Tilikauden voitto		328 366,93		328 366,93
Tappio aikaisemmilta tilikausilta				
Tilikauden tappio				
Oma pääoma yhteensä	5 340 683,98	1 608 489,66	1 037 733,27	5 911 440,38

42 Saamisten ja velkojen maturiteettijakautuma tase-erittäin

Saamiset	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset			52 545,23	994 950,08	1 047 495,31
Saamiset luottolaitoksilta	5 684 428,36				5 684 428,36
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	4 971 444,99	5 889 943,23	23 493 795,14	29 412 843,13	63 768 026,49
Saamistodistukset			2 007 200,00		2 007 200,00
Yhteensä	10 655 873,35	5 889 943,23	25 553 540,37	30 407 793,21	72 507 150,16
Velat					
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	40 010,20				40 010,20
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	54 306 425,29	4 860 017,77	1 728 218,22	927 915,80	61 822 577,08
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat					0,00
Yhteensä	54 346 435,49	4 860 017,77	1 728 218,22	927 915,80	61 862 587,28

Muut kuin määräaikaiset talletukset sekä luotolliset tilit on ilmoitettu luokassa alle 3 kk.

43 Omaisuus- ja velkaerät kotimaan ja ulkomaan rahana

Vastaavaa	2004		2003	
	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Kotimaan raha	Ulkomaan raha
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	1 047 495,31		54 514,67	
Saamiset luottolaitoksilta	5 684 428,36		8 312 966,02	
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	63 768 026,49		56 071 381,04	
Saamistodistukset	2 007 200,00		7 200,00	
Muu omaisuus	1 067 308,11		1 049 518,09	
Yhteensä	73 574 458,27	0,00	65 495 579,82	0,00
Vastattavaa				
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	40 010,20		65 851,45	
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	61 822 577,08		54 849 896,49	
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat				
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	4 184 780,33		3 979 380,33	
Muut velat	1 079 358,76		1 064 410,01	
Siirtovelat ja saadut ennakot	270 302,35		248 667,30	
Yhteensä	67 397 028,72	0,00	60 208 205,58	0,00

TULOVEROJA KOSKEVAT LIITETIEDOT

44 Tuloverot ja laskennalliset verovelat ja -saamiset

1. Tuloverojen jakautuminen varsinaisesta toiminnasta ja satunnaisista eristä johtuviin veroihin

	2004	2003
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	134 696,45	144 109,07
Tuloverot satunnaisista eristä		
Yhteensä	134 696,45	144 109,07

2. Laskennalliset verovelat ja saamiset

Laskennallisia verovelkoja ja verosaamisia ei ole merkitty taseeseen.

3. Arvonkorotusten vaikutus tuloverotukseen

Arvonkorotusten laskennallista verovelkaa ei ole kirjattu

Pääkonttorin tontin arvoa on korotettu 1978 ja 1988 yhteensä 84 262,15 euroa

Mikäli tontti myydään, arvonkorotuksen osalta realisoituu tuloveroa 21 908,16 euroa.

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA SEKÄ JOHDANNAISSOPIMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

45 Omasta ja muiden puolesta vakuudeksi annettu omaisuus

Pankilla on pantattuna omasta velasta saamia luottolaitoksilta Aktia Säästöpankki Oyj:lle 100 000,00

46 Eläkevastuut

Henkilöstön eläketurva on järjestetty eläkevakuutusyhtiön kautta eikä kattamattomia eläkevastuita ole.

Lammin Osuuspankin työntekijöiden lakisääteinen eläketurva on vakuutettu eläkevakuutusyhtiö Veritaksessa

Osuuspankkien Eläkesäätiöön kuuluneiden toimihenkilöiden lisäeläke-edut on vakuutettu Suomi-Yhtiössä

47 Leasingvastuut

Vuonna 2005 maksettavien vuokrien nimellismäärä 24 105,00

Sitä seuraavina vuosina maksettavien vuokrien yhteenlaskettu nimellismäärä 64 643,00

48 Taseen ulkopuoliset sitoumukset eriteltyinä

	2004	2003
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		
Takaukset ja pantit	191 506,29	296 513,83
joista konseniyritysten puolesta		
joista osakkuusyritysten puolesta		
Muut	167 907,82	160 263,10
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset	4 309 140,31	2 249 098,56
joista luottolupaukset	2 231 112,54	522 670,93
Sitoumukset yhteensä	4 668 554,42	2 705 875,49
Konserniyhtiöille tai niiden puolesta annetut sitoumukset yhteensä		

HENKILÖSTÖÄ SEKÄ TOIMI- JA VALVONTAELINTEN JÄSENIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT**52 Tietoja henkilöstöstä sekä hallinto- ja valvontaelimien jäsenistä**

	2004	2003
Henkilöstö keskimäärin		
Kokoaikaiset	13	13
Osa-aikaiset	2	2
Yhteensä	15	15

Hallinto- ja valvontaelinten jäsenille ja heidän varajäsenilleen maksetut palkat ja palkkiot sekä tehdyt eläkesitoumukset

	2004	2003
Hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet	8 160,00	6 700,00
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja	105 547,30	111 610,00
Yhteensä	113 707,30	118 310,00

Hallinto- ja valvontaelinten jäsenille myönnetyt luotot ja takaukset

	2004		2003	
	Luotot	Takaukset	Luotot	Takaukset
Hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet	1 084 221,00		987 234,00	
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja	430 967,00		459 476,00	
Tilintarkastajat ja varatilintarkastajat				
Yhteensä	1 515 188,00	0,00	1 446 710,00	0,00

Luotot myönnetty tavanomaisin asiakasehdoin.

OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ

53 Pysyviin vastaaviin kuuluvat osakkeet ja osuudet eriteltyinä

Yrityksen nimi, toimiala ja kotipaikka	Omistusosuus kaikista osakkeista, %	Kirjanpitoarvo	Oma pääoma	Tilikauden voitto
Muut yritykset yhteensä 9 kpl	29 340,39			
Yhteensä		0,00	0,00	0,00

Konsernitilinpäätökseen yhdistelemättä jätetyt pienet tytär- ja osakkuusyhtiöt

Tytäryhtiöt	Kpl	Kirjanpitoarvo	Osakkuusyhtiöt	Kpl	Kirjanpitoarvo
Asunto- ja kiinteistöyhtiöt	3	117 731,54	Asunto- ja kiinteistöyhtiöt		
Muut			Muut		

MUUT LIITETIEDOT

54 Luottolaitoksen harjoittama notariaattitoiminta

Luottolaitoksen tarjoamat omaisuudenhoitopalvelut

Pankki tarjoaa asiakkailleen seuraavia omaisuudenhoitopalveluja:

Sijoituspalvelulain 3§:n 1 mom. 1 kohdassa tarkoitettu arvopaperinvälitys, 16§:n 5 kohdassa tarkoitettu sijoituskohteiden säilytys- ja hoitopalvelu sekä tallelokeropalvelu ja 6 kohdassa tarkoitettu sijoituskohteita koskeva sijoitus- ja rahoitusneuvonta. Pankissa ei hoideta ns. täyden palvelun omaisuudenhoitoa.

Lisäksi pankki tarjoaa notariaattipalveluina Rahoitustarkastuksen sallimia asiakkaan omaisuuden hoitoon liittyviä palveluja kuten lainhuudatus- ja kiinnitysasioiden hoidot, yhteisöjen perustamiset ja uudelleenjärjestelyt, perunkirjoitus- ja pesänselvitystoimet sekä oikeudellinen neuvonta omaisuuden hoitoon ja varojen sijoittamiseen liittyvissä asioissa.

55 Osuuspankin jäsenten lukumäärä sekä maksamatta olevien osuusmaksujen määrä tilikauden päättyessä

Jäsenten lkm	Maksamatta olevat osuusmaksut	Irtisanotut osuusmaksut	Irtisanotut lisäosuusmaksut
2 058		8 904,56	114 720,47

Irtisanotun osuuspääoman takaisinmaksun edellytykset ja ajankohta

Sitten kun jäsenyys on päättynyt, voidaan irtisanottu osuuspääoma maksaa takaisin osuuskuntalain 10 luvun 1 §:n ja osuuspankkilain 19 §:n mukaisesti ja sanotuissa lainkohdissa mainituin edellytyksin.

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

	2004	2003	2002	2001
1. Liikevaihto	3 170 151	2 999 839	2 820 129	2 570 345
2. Liikevoitto	647 346	501 737	584 251	547 175
%-osuus liikevaihdosta				
Pankki	20,4	16,7	20,7	21,3
3. Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	647 346	501 737	584 251	547 175
%-osuus liikevaihdosta	20,4	16,7	20,7	21,3
4. Oman pääoman tuotto (ROE), %				
Pankki	8,7	7,0	9,6	9,6
5. Koko pääoman tuotto (ROA), %	0,7	0,6	0,9	1,0
6. Omavaraisuusaste, %	8,5	8,4	8,6	10,0
7. Tuotto-kulu - suhde	1,4	1,3	1,4	1,4

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

1. Liikevaihto	Korkotuottojen, leasingtoiminnan tuottojen, oman pääoman ehtoisten sijoitusten tuottojen, palkkiotuottojen, arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuottojen sekä liiketoiminnan muiden tuottojen yhteenlaskettu määrä
2. Liikevoitto tai -tappio	Tuloslaskelman liikevoitto tai -tappio
3. Voitto tai tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	Tuloslaskelman "Voitto tai tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja"

4. Oman pääoman tuotto (ROE), %	Liikevoitto/-tappio - verot ----- * 100 Oma pääoma + vähemmistöosuus + vapaaehtoiset varaukset ja poistoero lykättyllä verovelalla vähennettynä (vuoden alun ja lopun keskiarvo)
5. Koko pääoman tuotto (ROA), %	Liikevoitto/ -tappio - verot ----- * 100 Taseen loppusumma keskimäärin (vuoden alun ja lopun keskiarvo)
6. Omavaraisuusaste	Oma pääoma + vähemmistöosuus + vapaaehtoiset varaukset ja poistoero lykättyllä verovelalla vähennettynä ----- * 100 Taseen loppusumma
7. Tuotto-kulu - suhde	Rahoituskate + tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista + palkkiotuotot + arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot + liiketoiminnan muut tuotot ----- Palkkiokulut + hallintokulut + poistot + liiketoiminnan muut kulut Laskennalliset verot vuodelta 2004 on laskettu 26 %:n verokannan mukaisesti.

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Lammi 3. päivänä helmikuuta 2005

Pentti Huostila
Armi Koivisto-Yrjölä
Erkki Pekkanen

Matti Eerola
Martti Majuri

Esa Kauppi
Hannu Mäkelä

TILINPÄÄTÖKSEN VARMENNUS

Lammin Osuuspankin hallintoneuvosto on varmentanut pankin tilinpäätöksen vuodelta 2004. Hallintoneuvosto hyväksyy tilinpäätöksen ja yhtyy ehdotukseen tilivuoden voiton käyttämisestä.

Lammi 14. päivänä helmikuuta 2005

Paavo Kuisma
Hallintoneuvoston puheenjohtaja

Marketta Kiiliäinen
Hallintoneuvoston sihteeri

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitotavan mukaisesti.
Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Lammi 25 päivänä helmikuuta 2005.

Seppo Laru
Kht

TOIMIPAIKAT

Pääkonttori
Mommilantie 6
16900 Lammin

Lahden konttori
Hämeenkatu 20
15110 Lahti

3.6. Pankin hallinto

3.6.1. Hallintoneuvosto

Pankin hallintoneuvoston tehtävänä on antaa lausunto tilinpäätöksestä ja valita johtokunnan jäsenet sekä Pankin toimitusjohtaja.

Hallintoneuvoston jäsenet:

Kuisma, Paavo, perunantutkimuslaitoksen johtaja, puheenjohtaja

Hakkarainen Leena-Maija, sosionomi

Hasila Eero, salaojitusteknikko

Helen Tapio, rakennusmies

Hännikäinen Jouko, lehtori

Joutsjoki Mika, maanviljelijä

Juvonen Matti, linja-autonkuljettaja

Kairesalo Pirkko, opettaja

Kaitala Pirjo, koulutusohjelmapäällikkö

Kanerva Esa, yrittäjä

Kiimalainen Airi, johtava hoitaja

Kouru Kimmo, toiminnanjohtaja

Laine Timo, lehtori

Lampola Kimmo, tekninen johtaja

Lehtonen Lea, perhepäivähoitaja

Metsola-Rantanen Helena, opettaja

Mikkola Sisko, yleinen edunvalvoja

Mäkinen Petri, yrittäjä

Pakarainen Päivi, maanviljelijä

Pasuri Anja, toimistos sihteeri

Rantanen Marketta, perhepäivähoitaja

Rekola Atte, markkinointipäällikkö

Selinummi Eila, kirjanpitäjä

Siivonen Matti, kiinteistöhoitaja

Sipilä Ville, maanviljelijä

Suojala Leena, eläinlääkäri

Tikkamäki Mikko, maanviljelijä

Tuominen Leila, osastosihteeri

Vuorinen Matti, yrittäjä

Kaikkien kotipaikka on Lammin kunta.

3.6.2. Pankin hallitus

Hallituksen tehtävänä on Pankin toiminnan johtaminen lain, Pankin sääntöjen ja hallintoneuvoston antamien ohjeiden mukaisesti.

Hallituksen jäsenet:

Huostila Pentti, maanviljelijä, puheenjohtaja
Eerola Matti, katsastusmies
Kauppi Esa, maatalousyrittäjä
Koivisto-Yrjölä Armi, osastonhoitaja
Martti Majuri, toimitusjohtaja
Mäkelä Hannu, maanviljelijä
Pekkanen Erkki, rehtori

Kaikkien kotipaikka on Lammin kunta.

3.6.3. Tilintarkastaja

Laru, Seppo KHT, vuosina 1999 – 2004
Munkkiniemenpuistotie 25, PL 94, 00331 Helsinki

Varatilintarkastaja

KHT-yhteisö Tuokko, Deloitte & Touche Oy, vuosina 1999-2004
Munkkiniemenpuistotie 25, PL 94, 00331 Helsinki

4. LIIKETOIMINNAN VIIMEAIKAINEN KEHITYS JA MERKITTÄVÄT TAPAHTUMAT TILINPÄÄTÖKSEN JÄLKEEN

Maaliskuu 2005

Pankin hallitus arvioi pankin tuloksen ja kannattavuuden kehittyvän positiivisesti kuluvana vuonna. Kilpailijoiden toimenpiteet ja pankin oma markkinointi ovat tuoneet aktiivisesti uusia asiakkaita pankille. Sekä anto- että ottolainauksen arvioidaan kasvavan 15 prosentilla vuoden 2005 aikana.

Hallituksen tiedossa ei ole tilinpäätöksen laatimisen jälkeen tapahtuneita tuloksen muodostumiseen tai varallisuusasemaan vaikuttavia seikkoja, jotka olennaisesti muuttaisivat pankin tämänhetkistä taloudellista tilannetta.

5. TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT

Vuoden 2005 liikutuloksen oletetaan muodostuvan ainakin vuoden 2004 tasoiseksi, siitäkin huolimatta, että suunniteltu, uuden konttorin avaaminen Lahteen lisää hieman kustannuksia vuoden jälkipuoliskoilla.

Lammilla 11 päivänä huhtikuuta 2005

Hallitus

TILINTARKASTUSKERTOMUS Lammin Osuuspankin jäsenille

Olen tarkastanut Lammin Osuuspankin kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilivuodelta 2004. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen, tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Tilinpäätös osoittaa tilivuodelta voittoa 328.366,93 euroa. Suorittamani tarkastuksen perusteella annan lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tarkastettu hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osuuskuntalain, luottolaitoslain sekä osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain säännösten perusteella.

Tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien Rahoitustarkastuksen määräysten ja muiden säännösten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitettulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot pankin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Tilinpäätös voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltani tilivuodelta.

Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä on säännösten mukainen.

Lammi 24. päivänä helmikuuta 2005

Seppo Laru
KHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS Lammin Osuuspankin jäsenille

Olen tarkastanut Lammin Osuuspankin kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilivuodelta 2003. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös, joka osoittaa tilivuodelta voittoa 352.263,70 euroa, sisältää toimintakertomuksen, tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamani tarkastuksen perusteella annan lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tarkastettu hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osuuskuntalain, luottolaitoslain sekä osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain säännösten perusteella.

Tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien Rahoitustarkastuksen määräysten ja muiden säännösten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitettulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot pankin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Tilinpäätös voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltani tilivuodelta.

Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä on säännösten mukainen.

Lammilla 26. päivänä helmikuuta 2004.

Seppo Laru
KHT